

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 19.

Plymouth, Pa., d 7 Gegužio (May) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainą adresu butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norėsių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Panksztyt & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku

Iszeina kožną Seredą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
I UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00
Pinigai kitai nepastatomi, kaip tik per MONEY ORDER, o registravotose gromatose ant ezito antraszo:

J. J. Panksztyt & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanauskas!

Nauja Lietuviška Karcziama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Užlaikom ko puikiausius gerimus, szalta Alų, Dektinę, Vyną, ir Havanos cigarus, prietam yra visoki užkandžiai ant stalo per visa dieną. Kiekvienas užėjęs randa čia szirdinga priėmimą, todėl nemėgiam šit Lietuvių stalių.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasos aptiekoje. Vaistus, chemizkus daiktus, kvėpentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakanziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

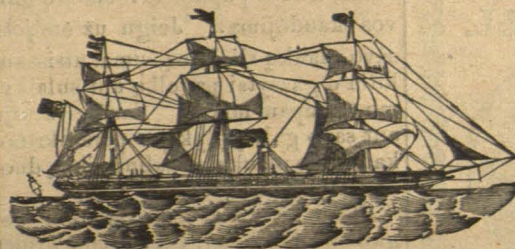
M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphia.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigų greitai ir pigei.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street, WILKES-BARRE, PA.

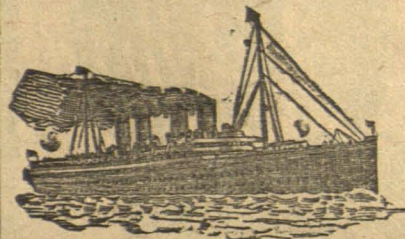
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.

Čia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nusiųsi pinigų į visas svieto dalis.

Telephonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rėsztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigų ont amerikonzskų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliauvę užlaikytų kastlegarnėje, tegul szankiasi prie manęs, o aez jį iszliuosuosiu.

Lietuviai krasipkitės pas savo tautietį, o bėrte užganėdinti.

Apiekunai { J. Kazakeviczia,
kasos: { 1150 Wyomint Ave.
 { Pittston, Pa.
 { K. Unika,
 { 1112 Moyamensing Ave.
 { Philadelphia, Pa.

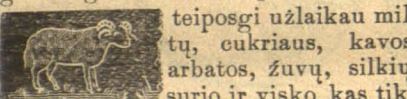
Užveizėtoju knygyno—V. Daukszys,
442 Wharton str. Philadelphia, Pa.

Daugiau kaip 30 metus iszmegetintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausis gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszianą, jautieną, avinczianą, kumpiai szvieži rudyti, deszrų visokių galima gauti dideliame pasirinkime.

teposgi užlaikau miltu, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas G. J. Miliu.

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
 { nū 12 iki 1 po piet,
stidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia toms pagelbą ir gerą priežiūrą.

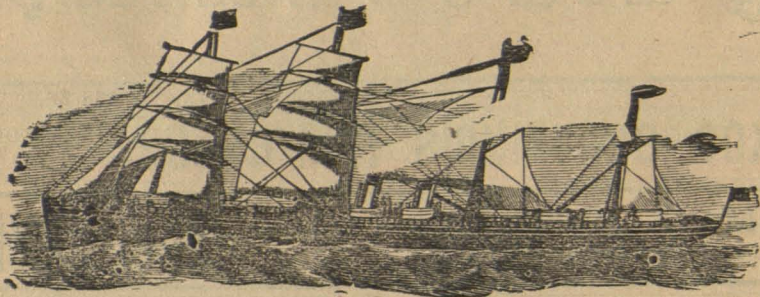
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigūs, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuvizškai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigūs į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviežių pavasariņu czeve. rykų vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visi yra Juni-jos darbo, parduodame už visai pigų prekę. Tei pos-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Didele krautuve

IR KARZIAMA

Kas nori gero tavcro gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

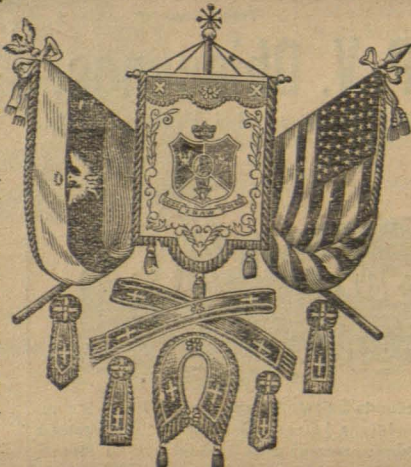

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszeziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrika.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRANDAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė-Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkių.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsitė savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Offices: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

For information, Rates, etc., address
480 BROADWAY, N. Y., 288 MAIN ST., BUFFALO, 109 ADAMS ST., CHICAGO,
EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 28 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent. T. W. LEE, Gen'l Passenger Agt. B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

Geriause gyduolė ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visoki neczista sistemą kaip tai: peiskanės, dederivines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeigu užtemijotė savo plaukų slinkimą, umai atsiszaukia o gazytai pagelbą ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitikrino, kad užzle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publika".

[Temykite: kad szių gyduolių negalima gauti kitur, tik isz mūsų firmos siuncziam.]

Norinti gauti visą rodą, apraszkyk padėjimą savo plaukų: kokia piezastis yra. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist. NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augszezio, ant puikios popieros, su prisziuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-tarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautieczių ir tėvynės.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS &c.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & Co., 361 Broadway, New York Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

PERŽVALGA.

— Sunki dalis tarpais tenka vargingam lietuviui, afsisveikinusiam su savo tėvyne, idant rasti svetur duonos kashj. Kaip žinome, nemažai lietuvių buvo gavę darbą vakarinėje Prusijoje, Essen'o, Dortmund'o ir kitų miestų apielinkėse. Neseniai kapitalistai — vokiečiai pavarė nuo darbo apie 20 tukstancijų darbininkų — lietuvių ir lenkų. Likęs be darbo, tulas lietuvių skaitlius davėsi prisivilioti anglizkos valdžios agentui ir įstojo į anglizkąją kariumenę, kuri žudo burus...

— Žmonių prasiskolinimas Lietuvoje kaskart auga, dėl tos priežasties, kad nėra tų gerai organizuoto kredito, o ant visko guli sunki valdžios sloga. Štai, ant 10 birželio šių metų paskirta licitacija, laike kurios viens tik Peterburgo-Tulos bankas parduos už skolas 146 namus tik Vilniaus gubernijos miestuose; isz to skaitliaus pacziam Vilniuje bus parduota 90 namų.

— „Vienybė“ yra apsiėmus surinkti ir iszleisti Prancizkiaus Vaiczaičio (Sekupaskos) rasztus (eiles). Meldžiame tad visų tautiečių, pas kuriuos atsirastų velionies rasztai, dar nepagarsinti, suteikti mums juos nors ant trumpo laiko: nusiraszę, sugražįsime. Velytina butų, kad ypatos, pazinusios Pr. Vaiczaitį, prisijųstų mums biographizskas žinias.

— Pernai metuose, kaip skaitytojai žino, buvo beįvykstas užmanymas — iszleidinėti anglizkoje kalboje laikrasztį „Freedom“, drauge su lenkais ir rusiniais. „Vienybės“ redakcija gavo tam siekiui aukų nuo yvairių ypatų \$56,16, kurie ir sziądien liekti jos globoje. Kaip žinome, ansai užmanymas su „Freedom“ suklupo ir tokiu budu pinigai pasiliko be kitokio paskyrimo. Praneszdami apie tai visuomenei,

iszreiszkiamė savo nuomone, kad geriausiai butų pavesti tuos pinigus „besimokinančios jaunuomenės izdui“ įsteigtam sziuose metuose prie „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“. Ankautojai gali paduoti savo nuomones, kurių rezultatus pagarsįsime savo laiku.

— Kun. M. Plauszynaitis, kurs gyvena iksziol Wanamie, Pa., persikėlė į Ridge, Pa., kur įveda naują tvarką: lietuviszkoje bažnyčioje urėdiszka kalba busianti... lenkiszka.

Isz Lietuvos.

Nepasisekė gudų misijonierii! Panemunėlio (Zarasų pav.) mokintojas valsčiazus mokyklos Kreinis savo kvailu ir nežmoniszku apsiėjimu su mūsų vaikais aiszkiai parodė žmonėms, ką nori padaryti isz jų gudų valdžia ir tuo daugeliui snaudalių atidarė akis.

Kreinis, pirmus metus gyvendamas Panemunėlyj, liepė visiems vaikams pasisudinti raudonus marszkinis; neįsitaisiusius tokių marszkinų visai persekiojo ir (va, kaip Petrą Galinį isz Gireiszių) visai nepriėmė į mokyklą. Buvo tokių, ką siuvisi; lai buna jų tėvams amžina gėda už tai!

Antrais metais uždraudė vaikams sznekėt lietuviszškai, net ir tiems, kurie dar tik pirmą žiemą tesimokino; ėmė labai muszt vaikus, už mažiausią dalyką klupdyt, sukt už ausų (kaip va, mokintinį Bimbą isz Azusienių); ėmė niekint kataликų tikėjimą ir kunigus, meluot apie Lietuvos praeitę...

Pamatę tai žmonės, daugelis atsiėmė savo vaikus isz mokyklos ir nurasžė skundus gubernatoriui ir direkcijai. Gubernatorius atsiuntė paviečio virszininkui paliepiamą nusztriupuot uriaždnikus ir žandarus už tai, kad jie nepranesžė jam anksciazus apie „buntą“, o direkcija atsiuntė į Pa-

nemunėlį 9—10 gruodzio žandarą, persirėdžiusį inspektoriaus rubais, kad jis isztirtų, kas pirmutiniai neleido į mokyklą vaikų ir kas juos „surbuntavojo“. Žmonės pasielgė czia kaip tikri vyrai, — vienu balsu szaukė: „duokit mums kitą mokintoją!“ Nieko nepesžęs, „žandaras“ iszvažiavo, bet paliko savo vietoje kitą žandarą — tai mokintoją Kreinį. Tas, nors ir žabalas kaip pelėda, pradėjo vaiksziot naktimis po miestelį ir sznipinėť palangėmis, bene užgirs ką sznekant. Bet viena naktis nusidavė jam labai nelaiminga: koks vaikas, užklupęs jį palangėje, teip rėžė jam per ausį, kad, kaip anas pats paskui pasakojo, net žvaigždės pasimatė. Garbė tam vaikiniui! Amžina gėda tiems, kurie czia pasirodė gudų bicziuliais!

Žmonės vistik padarė savo: tą mokintoją jau iszkėlė į Breslavą. *V-o tarnas.*

Mūsų kunigai. Pernai Se-doje (Telszių pav.) pasimirė senas ubagėlis. Jo pati, neturėdama isz ko jį palaidoti, kreipėsi prie sediszko džiakono. Bet kaip tiktai szits iszgirdo, kad bobelė praszo veltui palaidot jos vyrą, leidos į antrą kambarį, sakydams: „kad neturi pinigų, lai nemirszta!“ Iszėjo nelaiminga nasz-lė verkdama į miestelį. Czia ji sutiko linų pirklių Mikelį Zeliką, žydą. Žydas, patyręs priežastį jos nelaimės, įbruko jai porą grivenų į ranką ir pasakė: „Eik per visus žydus ir rinkis; jie ant tokio reikalo neatsakys“. Ir, isz tikro, bobelė greit surinko kelis rublius. Tuojau ji džiaugdamosi nuneszė juos džiakonui ir užmokėjo už palaidojimą. Ir kunigas priėmė tuos pinigus, nors ir patyrė, isz kur ta neturtėlė juos surinko.

Patys žydai ilgą laiką stebėjosi isz tokio džiakono pa-

sielgimo.

Tas pats džiakonas kitą sykį savo tikro brolio nepriėmė į nakvynę vien dėlto, kad jis buvo vyžomis (naginėmis) apsiavęs. *Sodieczius.*

Persekiojimas „bedievių“. Pereitais metais vienas žemaitis R. P., įstojo į Vilniaus chemiszkaitechniszka mokyklą. Neturėdamas isz ko užsimokėti mokykloj pinigų, kreipėsi prie grapo Milžinskio. Szits žmogus jau buvo ir pradėjęs mokėti už jį ir net ant kelio davė 5 rub., bet nelaimė: patyrė apie tai sediszkaite kunigai (Telszių pav.); it juodvarniai, tuojau nuskrydo jie prie grapo, pradėjo jį perkalbinėti, kad neduotų tam mokintiniui pinigų, nes jis esąs „bedievis“, niekinas kunigus... Grapas paklausė kunigų ir atsakė beszelpti tą neturtėlį. Ir dabar, dėkavot kunigėliams, R. P. tur badmyriauti ant kelių rublių per mėnesį.

Tai kaip persekioja mūsų kunigėliai nepatinkamus jiems žmones! *Sodieczius.*

Sodieczinių spektakliai. Sziuosmet, sausio pradzioje, teko man buti viename kaime Kau-no gub., Ezerėnų arba Zarasų pav., ant sodiezių parengto spektakliaus. Buvo perstatytos komedijos: Valsčiazus sudas ir Nepadėjus nēr ko kasti. Vyrų ir moterų buvo susirinkę apie 40 ypatų. Loszė tas komedijas paprasti sodiecziai ir, reikia pripažinti, loszė su-lyginamai gerai.

Visi pasilinksmo puikiai, o kartu ir pasimokino. Pamatę tose komedijose blogas puses savo kasdieninio gyvenimo, kaip antai: mūsų valsčiazus sudų neteisingumą, parodytą pirmoje komedijoje, ir blogas pasekmes tikėjimo į burtus — antroje, susirinkusieji galėjo persitikrinti, kad vis tai paeina isz mūsų tamsumo ir kad vien tik mokslas ir

skaitymas knygų gali mus apszviesti ir nurodyti tikrą kelią, kuriuo eidami iszkovosime geresnę ateitį... *Keleivis.*

— Jau rasčiau, kad apie pe-reitas Kalėdas buvo Suvalkų gub. 2 lietuviski naminiai spektakliai; losziama buvo „Amerika pirtyje“. Po Naujų Metų dar buvo 2 lietuviski sodiečių spektakliai ir loszikai dar į dvi vieti buvo užpraszyti, bet užklupo gavėnia ir negalima buvo daugiaus loszti. Dabar paduotas praszymas, kad leistų Senapilėj vieszai loszti. *Kapsukas.*

(Isz „Ukininko“)

Isz Krakij. Telszių pav., Mosėdžio valsčiaus. (Nuo savo korespondento). Yra vartojamas žodis „krakė“, prasmėje lasdos, paveisdan, elgėta sako: „Atsitrauk! gausi su krakė“. Kaimo Krakijū triobos iszrodo kaip dvi lasdos, kryziū sudėtos. Gal buti, kad tas kaimas dėlto ir tapo Krakėmis (Krakiais? Red.) pramintas. Ne abejoju, kad Mosėdiszkiuose nerasi tokio žmogaus, kurs nebutų girdėjęs apie Krakijū ukininką Laukį, kurs buvo gavęs proto sumiszimą ir szukaudavo po pievas. Bet jis, nustojęs proto, nedasileido to, kas szioje gavėnioje Krakėse atsitiko. Jis vaitojo ant savo praslinkusių gyvenimo dienų ir apraudodavo savo ukės ateitį. Baisu budavo jo apsakymus klausyti, nes rodėstabus ir negalimas daigtas, kad ta gražiausioji ukė to susilauktų... Vienog, atėjo laikas, kad to žmogaus, apszaukto už beprotį, kalba pradėjo pildytis: szitai jo ukė pateko už pinigų Kazimierui Budai, ne giminaicziui. Laukai (dirvos) tapo nulaisinti (nualinti); tvoros nuardytos; krumai isz kirsti; triobėsiai apšleisti. To dar negana. Ukė tapo po sklypelį žemės iszpardavinėta; triobos po vieną. M. Eidėjus

isz kaimo Gandlaukės (gandro+laukas) nupirkto pusketvirtos deszimtinos žemės, triobas ir reją (jaują). Sziuose metuose priesz pusgavį K. Buda pradėjo dangintis (kraustytis) laukan isz triobų, o M. Eidėjus ėmė į jas dangintis. O czia nelaukiama jotė stojos. Prasidėjo komedija, o pasibaigė tragedija. Velionies Laukio giminaicziai, pasisamdę pagelbininkus isz septynių vyrų, apginkluotų dalgiais, spragilais, szakėmis, lopetomis ir kitomis yvairiomis pabuklėmis, užpuolė aut minėtos ukės; M. Eidėjaus turtą iszmėtliojo (iszkraustė) laukan, o K. Budos daigtus pradėjo parduoti ir už gautus pinigus puotas kelti. Tame tarpe atvažiuoja Buda prie savo turto su pasamdytomis padvadomis — isz Salantų dvaro. Bet pagelbininkų gauja isz Laukio giminės pusės, po vadovyste Tubino (velionies žento) ir Simano Laukio, jam likusio turto nebedavė. Pakilo muszis, kuriame krito ant vietos Simanas Laukis ir tapo palaidotas Makiszkėse (teip vadinamas Krakijū szaltiniuotos pievos), greta Juozaiczio (garsaus nusizudėlio). Ne be to, kad žmonės Makiszkių szmėklų (baidyklų) skaitlių nepadidintų dar ant vienos daugiaus, nes užmuszti žmogų, tai niekai, bet palaidoti ant neszventos vietos — tai baisus daigtas, net szurpuliai ima pamislyjus. Bet rodos, kad tokių drąsuolių neatsiras, kad atkastų duobę ir, nurentę galvą, sprastų į rietų tarpą; nors dar czia tikitam, kad nukirtus galvą ir iszpraudus į szaktarpi, numirėlis paliauna vaikszcziuoję ir žmones baidęs.

Szagalės Velnaitis.

Isz Argentinos.

Porto Radatilly Comodoro Riva da via colonia Sarmento.
25 Kovo 1902 m.

Argentinos gyventojai dide-

liam nusiminime: jau metai ir keturi mėnesiai, kaip nėra lytaus; pritrukus vandens ir žolės, daugelyj vietų galvijai iszgaiszo. Entre Rios provincijoje dar buvo truputis lytaus — tai kviecziai ir linai užderėjo; bet kitose provincijose niekas neužderėjo. Jei nepalis ir ilgiaus, tai nebus nė edesio, nė vandenio. Prie to visko galvijus apipuolė erkės, kaip czia vadina — grapati. Priejus szalnoms, turės daug galvijų pragaiszti.

Žemė czia atpigo: kur budavo 50 pesų už hektarą, dabar atiduoda už 20 pesų, tik perkanczių neatsiranda.

27 vasario atlankiau Andrių Visztalių. Jis labai dziaugiasi, gaudamas žinias ir paszelpą isz Amerikos. Tas senasis Lietuvos darbininkas ir dabar neliauja dirbęs: kaip kada dienomis ir naktimis jis raszo ir raszo ant to vargingo stalelio, kur neiszsitelpa nė popieros sklypelis, o ranką laiko padėjęs ant lovos.

Manę pasiekė skaudus nu-liudimas: 2 lapkriczio 1901 m. numirė mano tėvelis Izidorius Szlapelis, kurs daug yra nukentėjęs už savo žemę ir brolius. Sumiszimo metuose (1863) jį paėmė isz namų ir iszvežė į kalėjimą; palaikę ketverius metus kalėjime, iszbugdino į Tobolsko guberniją. Tik po dvideszimties metų jis gavo pamatyti savo vaikus. Neiszkentęs po sunkiu caro jungu, velionis iszkeliavo į szitą liuosybės krasztą, kur ir manę parsivadino. Czia, Argentinos respublikoje, gavęs 625 hektarus žemės, galėjo tikėtis, kad nors sykį amziuje paragaus atsilsio.

Bet Dievas nedaleido Izidoriui patirti szioje pasaulėje gerovę: mirtis nukirto jo gyvas ties siulą, nepatarnavus jam nė vaikams su ainukais, kuriuos velionis teip mylėjo.

Izidorius Szlapelis paeina isz Kauno gub., Vilkamergės

pav., Kupiszki par., Paberzių sodžiaus; gimė 5 geguzio 1830 m. Pats kentėdamas, velionis neiszdavė nė vieno lietuvio; tokią kantrybę, kaip pas velionį, sunku atitikti. Tebus jam lengva žemelė!

Justinas Szlapelis.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Amerikieciams pasisekė apgalėti nemažą pulką krasztiečių, vadinamų „moros“; 84 pilipinieciai suminti; isz amerikiečių pusės žuvo kovoje viens oficieras ir 7 kareiviai; 4 oficierai ir 36 kareiviai sužeisti. Kitur, buk, pasidavė 700 krasztiečių.

Iki 2 geguzio Maniloje apsirgo kolera 703 žmonės, isz kurių 554 numirė; provincijose apsirgo 2000 žmonių, isz kurių skaitliaus kolera papiovė 1473.

Pietinė Afrika.

Viltis užbaigti karę tarybomis vis didinasi: tikrą atsakymą burai gaus nuo lordo Kitchenerio 15 geguzio; sutarimai žada užganėdinti abi puses.

Rusija.

Žmonių sumiszimai eina vis smarkyn. Pažymėtini toki atsitikimai, jog kaip—kur kariūmenė, liepiant valdziai szaudyti žmones, neklauso ir ne-szaudo. Ties miestu Vladimiru visas ulonų pulkas atsisakė szaudyti į darbininkus. Kitoje vietoje, Jekaterinoslave, kareiviai szaudė į žmonių minią: 20 žmonių krito ant vietos, 40 sužeista, o 150 suimta.

Dalis darbu.

W h e e l i n g, W. V. a. Susirinkę į konvenciją delegatai nuo plieno darbininkų tarp svarbesniųjų klausymų pastatė tokį, kad uždėti ant unijos sąnarių pagalvę sudrutinimui teip vadinamo „straių fondo“. Tas užmanymas, jei įvyks, at-

nesz didelę naudą, nes kada darbininkai žino, jog turės pinigiską pagelbą, tai drąsiau spiriasi prieš skriaudas iš kapitalistų pusės.

Chicago, Ill. Turinciai, iki juos darbininkai neprispiria, nenori pripažinti darbininkiskų unijų; taip atsitiko ir Chicagoje. Ulyczinių karų kompanija „Union Traction“ pavare nuo vietų 6 tarnavusių tų žmones už tai, kad anie prisiraszė prie unijos „Amalgamated Association“. Stiprioji organizacija „Federation of Labor“ stos jų apgytime ir iš to gali pakilti straiakas.

Hartford, Conn. Daildžių ir staliorų unija pareikalavo 8 valandų dienos darbo ir \$3,00 mokesties ant dienos (dabar gauna \$2,50); iš 700 tenykszczių daildžių priguli į uniją 400.

Buffalo, N. Y. Daildžių susivienijimas reikalauja pakėlimo mokesties iki 37½ centų už valandą darbo; jiems siulo po 32½ centu.

Chicago, Ill. „The American Newspaper Publishing Association“, į kurią priguli visi beveik išleistojai didesniųjų laikraszczių, padarė su zecerų ir szejp dirbančių spaustuvėse unija kontraktą ant penkerių metų, skaitant nuo 1 szio geguzio; pagal tą sutarimą, visoki nesutikimai ir ginczai bus išsriszami tamtikro taikos sudo.

Plymouth, Pa. Pasutinės žinios apie tarybas angliakasių unijos delegatų su kompanijomis pranesza, kad kapitalistai nenori išpildyti nėjokio darbininkų reikalavimo; jie dabar nē sznekėti su darbininkais nenori. Tokiu budu, mūsų spėjimai įvyko ir Mark Hanna su kitais pasirodė suviliotoju darbininkų. Tuotarpu (6 geguzio) straiakas dar neapszauktas; straikuoti parsieitų 147 tukstanczių darbininkų kistosios anglies apy-

rubėse ir 300 tukstanczių darbininkų minksztose anglyse. Ateinancziame numeryje dar sugrįszime prie szito dalyko ir apraszysime jį placziaus, kada straiakas jau bus prasidėjęs.

Isz Amerikos.

Annoszius ir Kai foszius prieš Pilotą.

Scranton'o suduose eina dabar byla, kurią pakėlė vyskupas Hoban prieš rusinų kunigą Iv. Ardan'ą: vyskupas nori atimti nuo Ardano ne savo bažnyčią dėl to, kad Ardan's esasz „anarchistas“ (kur-gi ne anarchistas: nepripažįsta vyskupo szventybės!). Vyskupas Hoban buvo jau atėjęs į sudą, kada pasirodė tų ir pastorius dr. James McLeod, Pirmosios presbyterijonų bažnyčios kunigas, kurs veda su v. Hobanu ginczą apie jezuvitus: vys. Hoban giria jezuvitus ir jų darbus, o k. McLeod stengiasi darodyti, kad Loyolos zokonas buvęs tamsybės tarnu. Įeidams į sudo salę, kun. McLeod patėmyjo vysk. Hobaną; skubindamas, jis prisiartino prie jo ir pasveikino, isztiesdams ranką; vysk. Hoban drucziai paspaudė kun. McLeod'o ranką. Tokiu budu „prieszininkai“ pažino viens kitą: veidmainys vertas jezuvito, o jezuvitas — veidmainio, arba kaip patarlė sako: „toks tokį pažino ir į vaiszes pavadino“. Kas tik tavęs nemonyja, nelaimingas žmogau!

Amžiaus ilgis pas amerikiecius. „Revue Scientifique“, N. 23, raszo, kad žmonių marumas Suv. Valstijose vis mažinasi: 1900m. marumas sumažėjo ant 10 procentų, sulyginant su 1890 m.; vidutinis žmonių amžius iszneszė 1891 m. 31 metus, o 1900 m. — jau 35 metus, tai yra: pakilo ant 13 procentų. Xpacz sumažėjo mirimas nub-

dziovos (plaučių tuberkulozo): 1890 m. numirė nuo dziovaligės 245 ant 10,000 ypatų, o 1900 m. tik 190 ant 10,000 ypatų. Sumažėjo teip-gi marumas nuo kitų ligų: difterito, vaikų koleros, karsztligės, ypacz pasidėkavojant anti-diferitinėms iszrugoms; gelbėjo daugel ir artymesnis žmonių apsipazinimas su higienos pamatais. Bet-gi marumas nuo plaučių uždegimo, stabo isztikimo (apopleksijos), vėžligės ir szirdies ligų tam pacziam laike sziek-tiek pasididino.

Naujas žodis.

Kaip skaitytojai galėjo jau perskaityti „Vien.“, iszradėjas Marconi atrado telegrafavimo budą be vielų arba dratų. Dabar į visų kalbų žodynus turės būti įtrauktas naujas žodis „marconigrama“, — tai yra: žinia, pasiūsta Marconi'o telegrafu, teip kaip tapo įvestas žodis „telegrama“, „telephonograma“.

Szventi pinigai.

Penkiolika kunigų isz Brooklyn diecezijos su vyskupu McDonnell nuvažiavo į Rymą, kad pasirodyti szventamjam tėvui; jie nuvežė popiežiui dovanų: deszimts tukstanczių dolerių.

Ant mokslinczių.

Įstatymų fabrika Harrisburg (officialiszškai ją vadina „legislatura“) paskyrė \$11,000,000 ant mokslinczių Pensylvanijos valstijoje; Luzernes pavietas gauna \$206,296,99, Schuykill \$159,127,87, Lackawanna — \$153,275,34. Ant kiekvieno mokintinio (tarp 6 ir 16 metų) iszpuola \$1,44; nuo kiekvieno mokeszczių mokėtojo iszpuola vidutina 96½ cento. Plymouth (borough) gaus ant mokslinczių \$9,556,68, o priemiestis (township) \$7,141,62.

Amerikos laivynė.

Amerika paskutiniam laike nori pavyti ir pralenkti kitas despotijas kariszka savo laivynė) Rusiją jau ji beveik pavi-

jo: dabar dar stato 29 didelius naujus laivus ir apie 100 torpedinių laivų, teip jog visa laivynė galės pakelti 507,494 tonas (rusiszkoji laivynė pakelia 552,546 tonas).

Nenori būti prezidentu.

William Jennings Bryan, buvęs kandidatas demokratų partijos ant prezidento, vieszai pasakė, nestatysias ateinancziuos rinkimuos savo kandidaturos ant prezidento.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Waterbury, Conn. Saulutė, isz augszto, kaskart vis labiau ir labiau kabina mūsų žemelę savo glebiu, o paskutinioji, rodos, į kelionę rengiasi, pradeda dėtis ant savęs visokius gražumynus, kad savę gražiaus papuoszti. Draug su motina žemele, ir tautiszkas mūsų Susivienijimas Liet. Amer. neiszpasakytai dabinas ant ateinanczio Boston'e Seimo. Supratimas ir broliszka vienybė perbėgo su žaibo greitumu per mūsų tautieczių szirdis ir su tokia pasekme ir galybe, kad į vienerius metus suriszo tukstanczius lietuvų į vieną gražų, dabinantį visą mūsų tautą vainiką — Tautiszka Susivienijimą. Todėl, jei troksztam pamatyti savo tėvynę Lietuvą puikiai apvainikuotą, nesigailėkim žydinczių kvietkų, didinkim vainiką, su kuriuo norim puoszti mūsų tautą. Kas nori turėti gražų vainiką, turi jį nupint isz yvairios spalvos kvietkų. — Vienodos spalvos kvietkelių nebus toks gražus vainikas, kaip isz maiszytos. Mūsų-gi Susivienijimas, kad nenustotų but gražiu, netur niekinti nē vieno lietuvio, neziurint, kokios jis luomos būtų, kad tik nori prisidėti, ir prisidėjęs nėjokiu budu nekenkti jam.

Ateinantis Susiv. seimas yra vienas ir pirmutinis pilnas svarbos seimas, su daug svar-

bių klausymų, ir kaip tie klausymai nusiduos iszriszti, tas priguli nuo delegatų iszminities. Jei iszminatingai pataikys iszriszti, Susiv. augs. Kad pereitą seimą iszminatingoji delegatų dalis reikalus sudavadyjo, tai iszėjo visiems lietuviams ant didelės naudos: sulaukėm to, ko lietuviai nuo kelių amžių tarp savęs neturėjo, nė nematė. Tai gi ant ateinancio Susiv. seimo iszpuola siųsti iszminatingus delegatus, kurie mokėtų szaltai ir su apmąstymu ateityj Susiv. gerovės viską sudavadyti. Didžiausias reikalas — tai yra turėt gerą administraciją, kuri rupintųsi su pilnu pasiszventimų Susiv. gerovei atlikti reikalus.

Todėl kuopoms didžiausias reikalas yra siųsti kiek iszgalingint gerų, iszminatingų, su blai viais protais delegatų, paduoti Susiv. naudingus įneszimus, nekludant ir anaipol nedarant nėjokio kerszto kokiai lietuvių organizacijai.

Rodosi, kad ateinantis seimas turėtų buti broliszkas ir ramus, kadangi sziuosmet nevažinėja nėjoks agentas, kuris erzintų sąnarius ir ardytų kuopas. Gal neatsiras, kuris savo kasztu vežtų desėtkus nieko nezinanczių žmoneliu, neva delegatų, idant su jų pagelba daryti netvarką ir atsiekti savo žemus ir visiems lietuviams biaurius siekius!

Waterburio kuopa, tikėdamasi sulauksianti laimingo seimo, neiszpasakytai auga. Paskutiniu kartu, nežiurint ant Susiv. prieszininkų, nė ant paszaliniiu intrigų, 36 sąnariai naujai prisiraszė. Pirmiausias yra nuveikta kuopos labui, tai buvo tikras pasiszventimas keletu vyrų, bet paskutiniu kartu pabudo mūsų merginos, o ypatingai ponios: M. Szalaszevycziutė ir Mon. Bukauskiutė, kurios su pilnu noruėjo pakalbinti kitas savo draugsešeres ir keletą priraszė prie

Tautiszko Susivienyjimo. Tebun isz jų paveikslas ir visoms kitoms lietuvaitėms.

Jonas Tareila.

Wanamie ir *Glen Lyon, Pa.* 24 kuopa, ant savo ketvirtinio susirinkimo, nutarė siųsti du delegatu ant seimo: J. Anskį ir Petrą Židanavyczių. Įneszimų negarsisime, nes jie bus paduoti ant seimo; tik kas rodosi svarbiausiu įneszimu: mūsų kuopa nutarė, kad būtų mokama po vieną centą ant mėnesio kiekvieno Susiv. sąnario, ant tautiszkių reikalų. Szitas įneszimas bus paduotas ant apsvarstymo seimo delegatams. Butų tai dideliai naudingu dalyku, kad szitą užmąnytą paremtų kitos kuopos, kurioms rupi tautos gerovė.

Sekret. P. Sarpalius.

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa Susivienyjimo L. A. itaisė prakalbas 27 d. balandzio Szmito svetainėje po NN. 101—103 Grand str. Žmonių susirinkė buvo pilna salė, kad net sėdinių neužteko. Iszrodė, kad visi užganėdinti graziomis prakalbomis.

Kuopos prezidentas, Jonas Jasevyczia, prakalbėjo pirmutinius žodžius ir perstatė prakalbų užduotį ir Susivienyjimo siekius. Jis parodė, kad Susivienyjimas mums reikalingiausias szitam kraszte, nes mes czia neturim szimtų susidėję ir priversti glaustis prie viens kito.

Pirmas kalbėtojas J. Aniulis pradzioj aiskino reikalą risztis į draugę ir tada pradėti dirbus; ragino skaityti, įsteigti knygynus ir tt. Antras kalbėtojas, Al. Lapo, iszaiszkino, kad mes nesirupinam apie savę; papeikė ardytojus mūsų lietuvių ir ardytojus Susivienyjimo, kurs mums yra reikalingiausia institucija; toliaus ragino griebtis prie politikos ir jieszkot liuosybės ir lygybės; lietuviai, anot kalbėtojo, yra

paniekinti tarp amerikiecių už nesidarbavimą; placziai kalbėjo apie neatbutiną pastatymą tautiszko namo. Toliaus paminėjo K. Sienkevycziaus rasztus angliszkuose laikraszcziuose, kurie palyti lietuvius. P. Lapo nepamirszo papeikti vaikus ir merginas, kurie glaudziasi prie airių, lenkų ir kitų, kaip lapės prie visztų, o apleidžia lietuvių, isz kurios paeina jų tėvai.

Treczias kalbėjo Jurgis Stepanavyczia isz Jersey City. Daug gero apie Susivienyjimą kalbėjo ir ragino raszytis prie jo, kaip jauniems, teip ir senesniems.

Ketvirtas kalbėjo Liudvikas Samulis; pirmutinėj savo kalboj apgailystavo seną tėvynę Lietuvą ir sunkų lietuvių padėjimą. Placziai kalbėjo apie lietuvius svetimuos krasztuos, kaip tai Sibyrion iszvartus arba į gyvąjį žmonijos pragarą — Viatkos guberniją ir kitus krasztus. Ragino rupintis apie jų atvalnyjimą, nuszluostyti jiems aszaras, ant kiek galima.

Penktas kalbėjo J. Vokietaitis: paminėjo Susivienyjimo siekius ir kas gero isz to Susivienyjimui gali iszeiti; toliaus paminėjo skaitlių lietuvių Amerikoje — 40500. Aiskino pradžia lietuviszkų parapijų ir paminėjo, kad jau laikas pasirupinti apie parengimą ir mokslainių, tarp kurių būtų nors viena augsztesnėji; teipgi ligonbuczius yra labai mums reikalinga įsteigti.

Paskutinis kalbėjo P. Ramanauckas apie pirmą atkeliavimą į Ameriką; aiskino draugysezių pradžia, meilę tarp lietuvių ir apie kitus reikalus.

V. Struogis.

Lietuvių vienybės reikaluose. Vienas mūsų draugas suteikė savo nuomonę apie iszskyrimą kunigų nuo tiesos prigulėti į tautiszką Susivienyjimą. Apulenkdami kitus dalykus, pa-

duodame tą jo rasztu dalį, kur raszėjas sako: „pagal jumis, mat, Vokietija bei Prancuzija turėtų jau ne buti tautiszkos, nes iszvižo jezuvitus”.

Mes vėl atkartojame: atzargari žingsniai veda į prapultį. Ko verta Vokietija su Prancuzija — mes zinome. Ta pati Prancuzija, kuri iszvižo jezuvitus isz savo szalies, pagelbėjo jiems apsigyventi Turkiijoje ir *szia dien spiria turku valdzia, kad ji pastatytu tiems jezuvitams ir zokoninkams kliosztorius.* Ko vertas toksai „tautiszkumas”? Ne, ne tais keliais mes iszkilsime į augsztij. Kersztas, prasidėjęs, nepazįsta rubezių. Mes jau ir szia dien girdime apie tulų ypatų gundymą ir norą įpinklioti tautiszką organizaciją į asabiszkus savo kersztus. Skaitome savo prideryste persergėti visuomenę nuo tokių pagundų.

Redakcija.

Naujai prisiraszė prie Susivienyjimo Liet. Am.

Brooklyn, N. Y., 38 kuop.
Jokubas Kriauczelionas
Barbora Kurzentaitienė
Br. Vojoda
Petras Mikalauckas
Juozas Martinkaitis
Vladas Valaitis
Mykolas Sinkevyczius
Simanas Unguraitis
Benediktas Bulovas
Jurgis Kaniskas
Jersey City, N. J. 50 kuop.
Vincas Kacergis
Jonas Slavickas
Juozas Skrinckas
Matijoszius Marazas.

T. Astramskas,
S. L. A. sekretorius.

Metinė atskaita Susivienyjimo Liet. Am.

Nuo 23 Geguzio 1901 m.
iki 2 Geguzio 1902 m.

Į p l a u k i m a i :

Nuo XVI seimo iki 1 August 1901m. \$376,00

August	73,00
September	21,50
October	449,55
November	115,00
December	35,00

January 1902 m.	845,10
February „	102,50
March „	81,50
April „	886,00
Visu labu įplaukė	\$2985,15
I s z l e i d i m a i :	
May 1901 m.	\$15,00
July	24,00
August	54,54
September	28,40
October	166,94
November	50,54
December	25,00
January 1902 m.	2,00
February „	4,00
March „	301,75
April „	160,00
Viso iszmokėta	832,17
Liekti kasoje Susiv. L. A.	
iki 2 Gegužio 1902 m.	\$2152,98
Po peržiūrėjimo centralizsko sekretoriaus T. Astramsko knygų ir	

kvitų, pasirodė viskas teisingai užrašyta, ką ir garsinu visiems S. L. A. sąnariams. Kasos globėjas Kazimieras Unika, 943 S. 2nd str. Phila., Pa.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos užsimokėjo:

Baland.	20 Union City, Conn.	\$1,00
	10 Philadelphia, Pa.	50
	50 Jersey City, N. J.	4,00
	38 Brooklyn, N. Y.	11,00
Geguž.	29 Westville, Ill.	50
	24 Glen Lyon, Pa.	3,00
	51 Bridgeport, Co.	3,00
	44 Rhone, Pa.	2,00
	Buvo	\$2,968,65
	Viso	\$2,993,65
	Kasier. T. Pauksztis.	

Negalėdami paminėti visų kuopų ir draugysčių vardus, kurios ypatingai atsizymėjo, gelbėdamos S. L. A. nuo nuopolio, trumpai isztariame — kad visos apstesnės kuopos, kurios tik kiek pasidaugino, buvo sukrutusios szvencziausiomis tautiszkomis priderystėmis.

Per daugelį metų buvo keliami klausymai: „kas kenkia S. L. A. klijimui? Kodėl nesidaugina skaitlius sąnarių ir turto?“

Dabar tik vieneri metai nuo XVI seimo 1901 m. — ir Susivienijimo augimas parodė: *kas kenkė S. L. A. klijimui ir praturtimui.*

Suskilus Susiv. į dvi pusi XVI seime, kalbėjomės, kad laimingai vis dar galėsime atlaikyti senoviszką įrėdnę, jei bent turėsime savo szalininkų ir paremėjų nors 600 ypatų, bet netikėjom, kad mūsų geros valės tautiečiai teip smarkiai ir gabiai parems tą tikrai tautiszką organizaciją.

Dabar, baigdamas trecio rinkimo Susivienijimui L. A. sekretoriavimo tarnystę, pliką savo galvą lenkdams visiems Susivienijimo Lietuvių Amerikos sąnariams už tautiszkos įrėdinės parėmimą ir simpatijas, isztariu per „Vienybę“ szirdingą „acziu“!

T. Astramskas, S. L. A. sekretorius.

Susivienijimo Liet. Am. reikaluose.

Artinantės XVII-tam Seimui Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, paduodame visą sąnarių skaitlių tokiu budu: pirmiausiai parodome, kiek buvo S. L. A. senų sąnarių Liepos mėnesyje 1901 m., tai yra: pirmam mokėjimo bertainyje, persiskyrus S. L. A. į dvi dalis; toliaus galima matyti, kiek kurios kuopos susilaukė į savo eiles naujų sąnarių arba susilaukė naujų kuopų ar draugysčių; po to aiskiai regima, kiek kuri kuopa ar draugystė turi sąnarių: kiek pilnų, kiek suspenduotų ir kiek izbrauktų.

Izbrauktųjų tarpe yra pažymėti ir persikėlę izz vienos kuopos į kitą; tų, kur persikėlė, jie priskaityti izz naujo.

Abelnai apskaiczius, ant kiekvieno senovės sąnario pareina po 3 naujus; bet ypatingai turime atkreipti atydą į tulų kuopų darbsztumą ir gabumą organizavime, kaip Waterburyj, Bostone ir kitur: tų skaitlius parodo, kad ant trijų buvusių sąnarių izzpuola dabar kaip kur dvideszimts pilnų.

Kaip Susivienijimas yra Susivienijimu, tai per tuos septynioliką mielų metelių neturėjo tokių gausių skaitliumi kuopų, kaip kad dabar nuo XVI truckszmingo seimo susilaukė iki XVII seimui.

Tarp didžiausių kuopų dabar turim pripazinti garbės pirmystę 11 kuopai (Waterburio), kuri, suirus S. L. A., pasiliko tik su 60 senų sąnarių, o sziaudien joje skaitome 169 pilnus sąnarius.

Po Waterburio kuopos stovi pagirtoje eilėje dvi draugystės S. Bostone: D. L. K. Vytauto ir S. Kazimieriaus. Boston'as, Mass., tarytum tycziomis sujudo, idant papuoszti mūsų S. L. A., turėdams tų net tris draugystes su tokiu sąnarių skaitliumi: Vytauto 146, S. Kazimiero 160, Traideno 20, izz viso 326.

Kituos atsitikimuose reikia stacziai dyvytis: teip, Pittstono, Pa., 7 kuopa Liepos mėn. 1901 m. turėjo tik penkioliką sąnarių, neziurint, kad po szonu agituoja kovotojas už Rymo-Katalikų Susivienijimą — jo prezidentas p. A. Teplir, Pittston'o kuopa įaugo net iki 63 naujų sąnarių.

Skaitlius S. L. A. sąnarių.

No. Kuop.	Sąnariai Liepos 1901m.	Izrašiu-siejte.	Pilni sąnar.	Suspen-duoti sąn.	Izbraukti.	
1	Edwardsville, Pa.	33	18	48	2	1
2	Forest City, Pa.	2	15	17		
3	Elizabeth Port, N. J.	9	36	32	12	1
4	Lost Creek, Pa.	28	13	39	1	1
5	Plymouth, Pa., dr. Valancziausko	8	13	21		
6	Plymouth, Pa., dr. S. Daukanto	40	14	48		6
7	Pittston, Pa.	15	63	70	5	3
8	Delray, Mich.	6	10	12		4
9	Traverse City, Mich.	17	2	17	1	1
10	Philadelphia, Pa.	29	39	59	4	5
11	Waterbury, Conn.	60	120	169	3	13
12	Nanticoke, Pa.	11	3	11		3
13	Minersville, Pa.	23	48	64	3	4
14	Cleveland, Ohio.		12	11		1
15	Pittston, Pa., dr. Blaivininkų	12	4	13	2	1
16	Mahanoy Plane, Pa.	7	9	13	3	
17	Brockton, Mass.	3	1	4		
18	Westville, Ill.	9	8	14	2	1
19	Toluca, Ill.	3	17	20		
20	Union City, Conn.	39	33	66	4	2
21	Detroit, Mich.	27	6	29		4
22	Southbridge, Mass.	2		2		
23	Shenandoah, Pa.	5	39	36	6	2
24	Glen Lyon ir Wanamie, Pa.	37	8	42	2	1
25	Hastings, Pa.		2	2		
26	New Britain, Conn.	2	3	4	1	
27	Newark, N. J.	2	8	10		
28	Seymour, Conn.	2	2			
29	Westville, Ill., dr. S. Pet. ir Pov.	16	5	17	3	1
30	Scranton, Pa.	15	32	44	2	1
31	Mahanoy City, Pa.	2	1	2		1
32	S. Boston, Mass., dr. Traideno	10	11	18	2	1
33	S. Boston, Mass., dr. Vytauto	128	25	137	9	7
34	„Pudymas“, Chicago, Ill.					
35	Wilkes-Barre, Pa.		16	14	2	

36 Chicago, Ill.	17	16	1		
37 Plymout, Pa., dr. Vytauto	29	27	2		
38 Brooklyn, N. Y.	14	30	41	1	2
39 Gilberton, Pa.	18	15	3		
40 Pittsburg, Pa.	17	17			
41 Lawrence, Mass.	28	28			
42 Wilmerding, Pa.	12	11	1		
43 S. Boston, Mass., dr. S. Kazimieriaus	161	151	9	1	
44 Rhone, Pa.	15	14	1		
45 Hazleton, Pa.	7	5	2		
46 Spring Valley, Ill.	41	39	2		
47 Passaic, N. J.	20	20			
48 Woodmere, Mich.	10	10			
49 Meriden, Conn.	8	8			
50 Jersey City, N. J.	14	14			
51 Bridgeport, Conn.	6	6			
52 Mt. Carmel, Pa.	5	5			
53 Plymouth, Pa., dr. S. Juozupo	45	45			

Pavieniai prie S. L. A. priklausanti.

- 1 Waukegan, Ill. J. Trijonis
- 2 Grand Rapids, Mich., F. Sidara
- 3 Bridgeton, N. J., J. Gediminas
- 4 East St. Louis, Ill., J. J. Razokas.

1901 m. Liepos mėnesyje pasiliko Susiv. ir įmokėjo duoklę senovės sąnarių	616
Nuo XVI seimo iki XVII įsiraszė	1,117
Pilnų sąnarių yra dabar	1,584
Suspenduotų.....	88*)
Iszbrauktų.....	71

T. Astramskas, S. L. A. sekretorius.

*) Sekretoriaus pareiga buvo, pagal mūsų numanymą, paašzskinti: dėl kokių priezasczių iszbraukti nekurie sąnariai. Reiktų įstatyti į konstituciją tokį padavadyjimą, kad atitolinti sąnarį gali, jei ne seimas, tai centraliszkasis komitetas, o ne vienų-vienas sekretorius. *Redakcija.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Nuo kovo mėn. liko	357,02
Kuopos įmokėjo:	
Wilkes-Barre, Pa.	4,20
Gardner, Mass.	4,80
So. Boston, Mass.	2,35
Thorp, Wis.	5,95

Isz viso \$374,32

I s z m o k ė j i m a i .

Sukolektavimas czeikių:

Wilkes-Barre, Pa., kuopos	10
So. Boston, Mass.	10
Laiszkams markės	16

Lieka kasoje \$373,96
Kasier. A. Olszewskis.

Vilniaus vyskupo rasztas.

Po Lietuvą dabar dalina žmonėms tokį atsiszaukimą:

Perskaitės, duok kitiems! Ginkime savo kudikius ir tikėjimą!!

Rasztas vyskupo į kunigus.

Vilniaus vyskupas Zveravyczia, matydamas, kad cerkvinės mokyklos daugelį vaikų katalikų iszveda isz kelio, 12 d. vasario szių metų iszleido raszta į savo dvasiszkiją ir asztriai įsakė kunigams daboti, kad katalikai neleistų savo vaikų į pravoslavų mokyklas ir kad prieszgyiniams neduotų absolucijos, arba iszriszimo.

Szитай tas rasztas sutrumpintame pavidale.

Vilniaus Rymo-Katalikų vyskupas. 12 d. vasario 1902 m. N. 509, Vilniuje.

Vilniaus vyskupystės dvasiszkijai.

Kiekvienam isz jusų yra žinomos cerkvinės mokyklos, kurios paskutiniame laike emė smarkiai veistis mūsų vyskupystėj. Tos mokyklos yra statomos dažgi tē, kur gali sakyti, nēr nē vienos pravoslavų szeimynos.

Siekimas ir rupestis tų cerkvinių mokyklų yra: iszplatinti tarpe žmonių pravoslavijos mokslą ir tokiu budu patraukti juos po sparnu pravoslavų bažnyczios ir svietiszkosios valdzios. Svarbiausiu rūpescziu maskoliszkųjų mokyklų esąs ne vaikų mokinimas, bet auginimas jų tokioje dvasioje, kad isz jų pasidarytų nuolankus sunus pravoslavų bažnyczios ir svietiszkosios valdzios. Įskiepyjimas pravoslavijos katalikų vaikams esąs vieninteliu įrankiu suvaldymo katalikų.

Tos cerkvinės mokyklos yvairiais budais vilioja katalikų kudikius į savo kilpas, pasakui iszjuokia katalikiszką tikėjimą, bruka pravoslavijos mokslą, naujus paproczius, verste verczia pildyti prisakymus, prieszingus mokslui katalikų bažnyczios, ir tokiu budu pasėja pravoslavijos sėklą szirdyse kudikių, kurie dar visiszkai nėra pažinę teisybių katalikiszkojo tikėjimo.

Kas isz mūsų, kunigų ir isztikimųjų katalikų, gali su ramia szirdžia žiurėti, kaip žuva mūsų kudikiai, kas gali kęsti tokį siautimą pravoslavijos apasztaų mūsų avinyczioj?!

Matydama tokį apsiėjimą pravoslavijos apasztaų, mūsų Motina—Bažnyczia szaukiasi pagelbos ir graudingu balsu ragina mus visus, kunigus ir isztikimuosius katalikus:

„Ginkite savo kudikius ir savo tikėjimą nuo žabangų pravoslaviszkosios dvasiszkijos!“

Dėlto kiekvienas prisidėjimas katalikų, ar sziokiu ar tokiu budu, prie tų mokyklų, leidimas į jas savo vaikų—tai yra vis vien, ką iszszizadėjimas ir pardavimas savo tikėjimo ir Motinos—Bažnyczios.

Atmindami, kad cerkvinės mokyklos, veisiamos pravoslaviszkosios dvasiszkijos, turi pragaisztingą įtekme ant priauganczios katalikiszkosios jaunuomenės, mes 1) asztriai įsakome dvasiszkijai daboti, kad katalikų vaikai neitų į tas mokyklas; 2) jeigu negelbėtų persergėjimai ir pamokinimai, tai įsakome neduot per iszpažintį iszriszimo nē vaikams, ką į tas mokyklas eina, nē tėvams arba globėjams, ką tē vaikus leidžia.

Pasiraszė:

Vyskupas Zveravyczia,
Sekretorius Sadauckas.

Atsargiai su hypnotismu.

Atsirado tarp lietuviszkų kunigų pasekėjai ir platintojai „praktikavojimo hypnotismo“. Kun. P. Saurusaitis net iszleido ir yvairiais budais skleidžia tarp lietuvių storoką knygutę isz 140 puslapių po užgalviu: „Hypnotismas iszsziszkintas. Sudėtas originaliszkai kunigo Schlachthoelterio. Versta ant lietuviszko, kunigo Petro Saurusaiczio. Waterbury, Conn., 1901 m.“

Vertėjas, kaip ir „auktorius originaliszkasis“, yra iki tokio laipto įtikėjęs į naudą „praktikos su hypnotismu“, jog prakalboje stacziai sako: „rodosi, tiktai tas ją (praktiką) galėtų paskaityti už blėdingą, kas visai galvoje savo neturi smegeņu“. Vertėjas laiko savo knygutę už labai naudingą, bent sulyginant su kitomis. „Kiek jau yra knygų, jiems (lietuviams) įbruktų į rankas, kurias reiktų butinai isztraukti!“ — dusauja kun. Saurusaitis. „O į tų visų knygų vietą įbrukti „Hypnotismą iszsziszkintą“

kytą" — papildysiu užslėptą kun. Saurusaiczio mislį.

Pakėlimui savo knygos vertės, kun. Saurusaitis, kaip pasakojama, remiasi ant autoriteto kokio „Jono iš Lietuvos“, kurs pripažino visą svarbą hypnotismui, tik nemokėdamas pats paraszyti laiszko, iszgirianczio kun. Saurusaiczio „metodą“, turėjo papraszyti kito, kad paraszytų. Dar augštesniu autoritetu pasirodė nekoksai naumiesnykas (darbininkų užveisda) Kisiniszkių dvare ties Vilkaviszkiu (žiur. 135 pusl.).

Esu girdėjęs, kad kun. Saurusaitis turi Waterburyj ir placzioj apielinkeje didelę įtekme; jo žodžių visi klauso, o jo iszleidimus ryte ryja. Kai po aiszkų darodymą jo įtekmes, privesiu girdėtą nuo kitų atsitikimą: apszaukus Waterburyj prakalbas ant 13 balandžio, kun. Saurusaitis, buk, uždraudęs visiems eiti ant tų prakalbų, o neklausanczius žadėjęs palikti be iszriszimo. Ir žmonės paklausė: tik keturi szimtai vyrų ir vaikinų, moterų ir merginų, vaikų ir mergaiczių susirinko klausyti prakalbų, o visi kiti (daugiausiai paklusnus kudikiai) neatėjo.

Prie tokios didelės įtekmes, reikia prisidingėti, kad Waterbury'o klebonas per placziai naudosis ta proga — platinti hypnotismo „mokslą“, arba vartojant jo paties terminologiją: „pakurstymą“ ir „pasi-kurstymą“. Man iszrodo, kad reikėtų iszaiszkinti visą tos knygutės vertę, pirm pradėjus ją platinti. Turime, acziu Vieszpacziui, apsziai „savo“ daktarų, tai yra daktarų-lie-tuvių, kuriems turėtų rupėti nors tie klausymai, ką stacziai įeina į jų veikimo srytį. Todėl visuomenė turi tiesą laukti nuo jų nurodymo: tikėt ar netikėt tam viskam, kas iszguldyta kun. P. Saurusaiczio kny-gutėje „Hypnotismas iszaisz-kytas“? Ar tas hypnotismas

turi pasilikti aiszkus tik vienam kun. Saurusaicziui, o trokstancziai zinios visuomenei neaiszkus?

Turėdams mažą numanymą apie visus dalykus, o nėjokio apie tokį specijaliszką daigtą, kaip „pakurstymas“ ir „pasi-kurstymas“, — asz nė nebandysiu kritikuoti kun. Saurusaiczio knygutės, kuri, kaip man iszrodo, neturi po savim tvirtų pamatų. Paduosiu tik tulas vietas, kurias esu iszskaitęs isz jos.

Ant 18 pusl. randame: „Galima pasiekti duszią kito tik-tai bent per vieną isz jo jau-smų.... (apie kurį) privalom pirmiaus pasiteiranti, o ne iszsykio suszukti: sztai tų yra velnias, paslėptas po skraiste!“ — Žinoma, „neisztirtam“ pasakius, dar nenaudėlis nejtikės, o kitas (horror!) ir pasijuoks.

Pusl. 21: „Apgavikas, garsinantis gydyklas, turi dar geresnę (pakurstymo pajiegą), ypatingai jei jis duoda symptomus (ženklus) tulų ligų. Skaitydamas su atyda tuos symptomus, umai persitikrįsi, kad pats turi tą paczią ligą, nes tav rodosi, kad turi pana-szius symptomus. Pradėsi pirkti apgarsintas gyduoles gydymui tos ligos ir gal tapsi auka — sutrumpindamas savo amžių“. (Turiu pasakyti, kad kun. Saurusaiczio iszguldymas toks keblus, jog priverstas esu vietose perkeisti jo iszsitavimo būdą, idant jo mislį padaryti aiszkesne). — Teip, teisybė: ir hypnotismas eis lenktyu su tais apgavikais (*alias* „profesorais“). Czia ateina į atmintį bene Gerstaecker'io pasakojimas apie tulą amerikietį — sziauczių, kurs pasidarė garsingu daktaru tik dėlto, kad visas ligas gydavo calomel'iu.

Ant 22 pusl. skaitome: „Gydytojas (diplimuotas daktaras), kuris stipriai tiki Bakterijos Teorijai.... sakys: ar gali smogus gauti tokia liga,

pakurstymu, katra gaunasi tiktai mikrobais (ligų sėklos)? Duokim sav, kad tavo mikrobiszb teorija yra tikra, užtikrinu, kad tas paczias ligas, katrais vieni gauna mikrobais, kiti gali gauti pakurstymais“. Na, žinoma: tulas „profesorius“ Chicagoje veisia isz liuso no ro „iszėjimo isz proto“ mikrobis, kuriais pirmutinis ir užsikrėtė.

Vienog... gana: dar toli iki 140 puslapio, o asz ir teip bijausi benepakiszęs koją „Vienybei“. Nes „Žvaigždės“ ir „Tėvynės“ patėmytojais paskui įžiūrės tame ardymą katalikystės, griovimą bažnyczių ir pavydėjimą nekuriems musų levitams laižyti airiszkų piemenų kojas. Ir bus „Vienybė“ kalta, ir nugramsds į antipodus.

Velyt papasakosiu, ką raszo laikrasztyje „New Yorker Volks-Zeitung“ (26 balandžio 1902 m., N 100) isz Wilkes Barre, Pa. O raszo sziteip: „keturiolikos metų vaikas Edwin Dever isz Pottsville's, kurs nuo kelių dienų buvo pagautas nuomirulio ir nerviszkai subloszkęs, staiga atsigavo ir sziaudien (25 balandžio), tartum sumiszęs prote, emė garsiai aimanuoti: *asz sakiau jam, asz prasziau, — nehypnotizuok maneš, asz nenoriu buti užhypnotizuotu; sugražinkit man atgal mano protą!* Paskui nelaimingasis vaikas įkrito į tikrą pasiutimą, teip jog reikėjo iszvežti jį į Schuylkill'o beprotnamį. Daktarai apskelbė, jog tas vaikas buvo užhypnotizuotas ir turi numirti iszsekus gyvasties pajiegai, jeigu nebus surasta toji ypata, kuri jį užhypnotizavo („pakurstė“, anot kun. Saurusaiczio). Tiek raszo „New Yorker Volks-Zeitung“.

Ar neatsilieps szitas gailestingas vaiko klyksmas kunigo Saurusaiczio sąžinėje — grauzimu? Kun. Saurusaitis, iszkėlimui hypnotismo, skaukia

pagelbą net augsztus Kristaus žodžius ir jais geidžia sudrutinti „hypnotismo praktiką“. Mes gyvename keistose gady-nėse, kada, pasak P. Daujoto, „kunigai griauja tikėjimą, o bedieviai taiso jį“.

Pridursiu dar mažą daigtą: jei vertėjas „Hypnotismo iszaiszkyto“ užsimanys kada raszyti dar ką-nors, padėkim „Aptemusį protą“, tai tegul iszmoksta nors truputį *lietuviszkai* raszyti ir abelnai tegul pasimokina gramatikos.

Stiebas.

Valdzia ir bažnyczia.

Dievui, rodos, apgynejų ant žemės nereiktų; bet jų reikia tiems, kurie vardan Vieszpaties kraipo ir mindzioja Kristaus įstatymus. Sztai kuo galima iszaiszkinti tokį atsitikimą, apraszytą lenkiszkam laikrasztyje „Straž“.

Czekiszkas laikrasztis „Pravo ludu“, czekiszkų socialdemokratų organas, apgarsino *slaptą* padavadyjimą, kurį iszleido vyriausioji Czekijos valdzia (ciesoriaus vietininkas) ir kurį liepė pildyti visiems žmonių perdėtiniam, o ypacz miesto Pragos policijai. To padavadyjimo siekius — apsaugoti vyskupus ir dvasiszkiją priesz smarkius kalbėtojus vieszuose žmonių susirinkimuose. Tasai, slepiamas nuo visuomenės, parėdymas įsako policijos kamisoriams, siuncziamiems į vieszus susirinkimus dėl prieziuros, užsiraszineti viską, o viską, kas bus kalbėta apie vyskupus arba arkivyskupą. Paskui nuo tų užraszų kamisorius turi pristatyti ant tų pėdų nuoraszą valdzios prokuratorijai, kuri isz savo pusės paduos tą praneszimą bažnyczios valdziai, praszydama nuo jos pavelyjimo nubausti „kaltininkus“ kriminaliszku sudu. Tasai padavadyjimas užtvirtintas 23 lapkriczio pereitų metų ir iszleis-

tas po 18077 numeriu.

Isz to matyt, kad Austrijoje, kaip ir visur krikščioniszkose despotijose, valdzia suteikia ypatingą globą liuosos dvasės budeliams, isznau-dotojams ir pavargėlių die-lėms. Ir be to ypatingo pa-davadyjimo įstatymai toje juo-dai-geltonoje monarchijoje (Austrijoj) gana asztriai gina bažnyčią ir klerą (dvasiszkiją); pakaks, dirstelėjus į bau-smių knygą, idant persiliudyti, jog niekas nėra teip rupestin-gai apszarvuotas skirsniais ir paragrafais, kaip anuodu.

Paveisdan, kriminaliszkam kodekse atitinkame sztai ką:

§ 122 (kas miszdo tikėjimą — baudziamas kalėjimu iki 10 metų), §§ 152 ir 153 (jei kas trukdo dvasiszkąjį, pil-dantį tikėjimo apeigas, — gaus baudos nuo 6 iki 12 mėnesių); § 175 (uz szventvagystę baus-mė nuo 6 mėnesių iki 6 metų); § 303 (uz niekinimą religijos — bausmė nuo 1 iki 6 mėnesių). Nubaudimo sudai ypacz pla-cziai naudojami isz paskutinio § 303, pridudami jam yvai-rių-yvairiausia prasmę. Offi-cijaliszkuose prieduose prie kriminaliszko kodekso uz 1892 m. užtinkame net 26 ypatin-gus nuosprendzius, paremtus ant § 303; o iki 1902 m. tokių nusprendimų skaitlius įaugo jau į 52. Retas isz kodekso skirsnių susilaukia tiek paaisz-kinimų.

Augszcziausiasis sudas nuro-dė, jog prie „tikėjimiszkų į-rėdinių“, kurias turi apginti § 303, prigulį: dvasiszkos mi-sijos, szventapetrė (petragra-szis), piemeniszki rasztai, je-zuvitai ir, pagal paskiausių dienų numanymą, ražanczius.

Politiszkas kalbas, skelbia mas kunigo isz pamokslinyczios, valdzia pripažįsta už pil-dymą „religijos pareigų“. Jei priesztaraisi tokiai kalbai, pateksi po sudu, net tada, jei kunigas užpuldinėtų ant tavęs paties (arba tavo szalininkų),

tav pacziam (arba vienos su tavim partijos žmonėms) esant bažnyčioje laike to pamokslo (nusprendimas 7 d. balandžio 1883 m.). Bet jeigu kunigas, pamokslą sakydams, vartoja įžeidziancius iszsitarimus, tai tas neesąs „nepatogiu pasielgi-mu“ (nusprendimas 30 gegu-žio 1881 m.).

Vyskupas, kurs eina bažny-czion, jau ką-tik stojęs koja ant gatvės, pripažįstamas, kai-po pildantis „religijos parei-gas“. Nenusiėmęs kepurės priesz processiją — gausi bau-dos pagal § 303. Jei kriti-kuosi stebuklingus iszgydy-mus (kaip knygoje „Iszaiszkin-tas hypnotizmas“ kun. Sauru-saiczio. — Vertėjas), aprasz-ytus bažnytiniuose iszleidimuo-se, — tai bus tav toji kritika paskaityta uz prasikaltimą, o tarpais ir uz prasizengimą. (Truksta tik vieno įstatymo, kurio klerikalai neyra dar sav iszpraszę nuo valdzios: inkvi-zicijos ir deginimo ant laužų).

Nėra ką stebėtis, kad ap skritoj Austrijoje siauczia sziaudien skurdas, isznaudoji-mas, atviras graibstymas žmo-nių turto, anarchija tarp val-dzios perdėtinių; nedyvai, kad visa vieszpātystė iszrodo, kaip puvantis lavonas. Kur nepa-likta vietos liuosai misliai, kur įsivyravę toki, kaip augsz-cziaus iszguldyta, įstatymai, — tų kiteip buti negali. *Szatra.*

Psykologija.

(Žiur. 18 num.)

Spiritualistai tą vylingą pa-jautimą isznaudoja. Ypatą gei-dzia pasimatyti su mirusiųjų genčių dvasėmis; omenyje jau yra paveikslas (tos ypatos, ku-rią geidzia pamatyti); toliaus apsvaigimas nuo pusiau ste-buklingų aplinkybių, patam-sės to kambario ir skraiste pridengtos ypatos (dvasės) — viskas tas prigelbsti įkvėpti mislim, kad ir gymis esąs nu-mylėtos geidaujamos ypatos.

Kitais žodžiais, jis mato tą, ką geidė pamatyti. Isz tos pa-czios priežasties nenoriai kri-minaliszki sudai daleidzia pa-tikrint, ar nužvelgta ypata yra tikrai toji, kuri papildė pikta-darystę, — tiems, kurie arba laike nusidėjimo arba liudi-ninkystės, yra dideliai sujudę. Daug kartų yra atsitikę, kad isz didelio geismo sugauti nu-sidėjęli, tokios ypotos apsirin-ka, nors jos paczios buvo pe-rimtos tuo laiku tariamu tei-singugumu savo žodžių.

Judėjimo apsvylimą kiek-vienas esame patyrę. Sėdint supynėje, virvei susisukus, ją atleidzia, idant atsisuktų, ir staiga kas sulaiko: tada umai pajauti, jog sukasi supynė į antrą pusę, nors isztikrųjų ji yra laikoma ant vietos. Sė-dint trukyje arba ant garlai-vio prieplaukoje, nežinai, ar tas, ant kurio pats sėdi, ar prie-szais stovintieji daigtai pra-deda judėti isz vietos.

Girdėjimo apsvylimai tapo patėmyti kitame skyriuje. Ne-retai ant teatraliszkų perstaty-mų, gabus ventrikuistai, ne judindami lupų, iszduoda bal-sus, — taigi kalba, o mūsų atyda esti atkreipta ant kitos ypotos, kuri judina lupas, tacziaus bal-so neiszduoda, kuri, kaip mums rodos, kalba, tai-gi lyg yra kalbos szaltiniu. Teipgi ne-simokinęs muzikos aktorius, jei jam iszpuola ant smuikos pagriežti, jis, tiesa, smyziolu nelytėdamas stygas, judina, tacziaus uz scenos arba kuris isz orkestros atgrajina, o mes to suvis nepatėmyjame.

Dalytėjimo apsvylimai la-bai tankiai nusiduoda, daly-tint vieną kuno dalį: jausmas kyla, kad dalytėta tapo suvis kita dalis; apart to, neteisin-gas pajautimas priguli dar nuo dalytėjimo stiprumo, kaip ly-giai szaltinio, isz kurio paeina; teip, man dalyti kas ranką, asz noriu parodyti tą dalytėtą vie-telę, bet toli įspėti jos negali-ma. Paprastai, du daigtus tuo

pacziu laiku ir vienu smarku-mu per uodą pertraukiant, ro-dysis, kad sunkesnįjį smar-kiaus traukia. Czia vos ke-letą vylingų pajautimų pami-nėjau; skaitytojai patys dapi-l-dys stoką isz asabiszkų paty-rimų.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Mokslo patyrimai.

Kaip atskirti žmogaus dan-tis nuo besdžionės dantų? Rusiszkas moksliszkas laik-rasztis „Naucznoje Obozrieni-je“ paduoda akyvas zinias apie atskyrį tarp žmogaus ir bes-džionės (kaip kas vadina bes-džionę „merkake“) dantų. Pa-ryžiaus Mokslų Akademijoje garsus paleontologas Gaudry, 3 vasario szijų metų, iszguldė, kokiais laiptais besdžionių (la-biausiai priartintų prie žmo-nių) dantys pavirsta į tokius, koki yra pas žmones.

Atitikę kur atskyrį dantį, paleontologas tankiai abe-joja: ar tai žmogaus ar besdžio-nės dantis? Mokslinczius Gau-dry parodė, jog, besiplėtojant žmonių veislei, jų dantys yra prityrę daugybę persikeitimų. Jis palygino tarp kita kitos dantis: oreopiteko, driopiteko, pliopiteko, gorillos, orang-utango, szimpanze, australie-czio, negro ir prancuzo. Isz to palyginimo pasirodė, jog pen-ktasis kelmelis kruminiuose dantyse laiptais maino savo pa-dėjimą. Jis įsislenka į kitus kelmelius (antugius), susimeta su jais ir, galop, pranyksta. Tada, pasak Gaudry, „atsi-randa žmogus su stacziu veidu, ir stacziasis jo veidas tarnauja ne tiek valgymui, kiek kalbė-jimui“.

Naujas spaudos budas. Vo-kiszkas laikrasztis „Die Umschau“, N. 47, apraszo ameri-kiečių užmanymą, apie kurį, nors czia gyvenant, neteko dar mums girdėti. Tę pasakyta, jog netrukus knygos ir net lai-

kraszčiai bus spaudinami su fotografijos pagelba. Nereikia mislyti, kad tai tik teoretiszi svajojimai. Literas ir stereotypą užvaduos kamera (camera obscura) ir photografiszkoji lentutė. Į vietą sunkių ir brangių literų bus dedamos nedidelės (iki trijų centimetrų) koreziukės, ant kurių bus atmusztos stambios juodos literos; isz tų koreziukių ir bus sustatytas paprastas spaudziamasis tekstas. Pagaminus tekstą, nuo jo nutraukia photographiją; kameros attokumą teip nutaiko, kaip to reikalauja literų stambumas arba smulkumas. Patiektą tokiu būdu negatyvą aptaiso kaip paprastą, o paskui iszszeria lentutę, kuria reikia spaudinti. Viską gamis su maszinų pagelba. Cinko lentutė spaudinimui būna parengta į 30 minutų.

Jei szitą iszradimą pasiseks pritaikyti praktikoje, tai isz jo iszeis didelė nauda spaudai, nes jis praszalys sunkią ir neparankią medegą (statomas literas). Ypatinga tokio spaudos budo svarba tvyro tame, jog tas pats alphabetas tinka visokio didumo spaudai.

Cukrus — negeras svekatai. Paskutiniam laike vartojimas cukraus yra labai iszsiplatines. Vienog, mokinti žmonės atlanda, kad cukrus kenkia svekatai. Laikrasztyje „Zeitschrift fuer Biologie“, mokslinzius G. von Bunge placziai ir giliai perkrato tą dalyką. Jis peikia naują žmonių budą, kuris tikrąjį (gamtos duotą) maistą užvaduoja chemiszkais fabrikatais. Amerikoje toks budas turi placziausią pritaikymą. Isztobulinta technika, kuri atpigino taisymą tokių pramanytų produktų, padarė tai, jog szia dien tuli isz jų baisyai iszsiplatine. Tų produktų eilėje stovi ir cukrus.

Jau seniai, dar mokslui neiszaizskinus to klausymo, buvo patėmyta, jog pas kudikius, kurie yra vartoję daug saldaus

cukraus, turi nusekti kraujas, o dantys pagesti. Valgydami prigimtą, kad ir saldų maistą, mes drauge su juo suteikiam savo kunui ir daugelį kitų daigtų, reikalingų mūsų organizmui: o pramanytam fabrikate, kaip cukrus, jų, žinoma, nėra. Svarbiausi daigtai, kurie randasi saldžiuose daigtuose, yra: vopna ir geležis. Visoks kitas kunui maistas randasi apseziai ir kitokiuos valgiuos; bet visai mažai valgių, kaip tai: trynys, mėsa, duona, bulvės turi savyje tiek pat, arba ir daugiau, vopnos, kiek turi motinos pienas. Kas gikiszasi geležies, tai dalykas stovi daug geriau: pirm visoko, geležies yra pacziam kudikio kune, o antra, visi kitoki valgiai, kaip mėsa, turi savyje kur-kas daugiau geležies, negu skurdus jaja moteriszkes pienas. Cukruje-gi geležies visai nėra, dėlto vartojant jį vietoje pieno, atimi nuo kudikio labai svarbų organizmui daigtą. Szia dien yra paprastu dalyku, kad dantys genda ir puva isz pat mažėnės; priezastis to kyszto ne tame, kad mes gadiname juos kasziodami, ne ne tame, kad juos gadina yvairus rugsztumėliai, pasidariusieji gomuryje: didziausia priezastis tvyro tame, jog dantys per mažai gauna vopnos. Regimas daigtas, kad toji pati priezastis turi įtekmę ir per menkam skeleto (kunakaulio) iszsiplėtojime. Per tai daug iszmingiaus maitinti kudikį, kada jis užsimano ko saldaus, ne cukrum, bet vaisiais. Bunge isztyrė, kad nė medus ne yra tamtikru daigtu, kurs galėtų užvaduoti gerą vaisių. Prie to visko, reikia įkirsti sav į atmintį tą dalyką, jog įėmimas vopnos ir geležies turi didelę svarbą ne vien kudikiams, bet ir suaugusiems žmonėms (kepenų iszsiplėtojimui, pieno ir sėmens atsiradimui ir t.t.). Bunge darodė tą viską apskaitytais.

Placziai statydamos klausymą apie cukraus blėdį, Bunge liepia valstijoms (vieszpatystėms), kad jos padarytų sziteip: „uždėtų kuo augszcziausią maitą ant cukraus; numestų maitą nuo pietinio kraszto vaisių ir visokiais budais nesztų paszelpą sodininkystei ir darzininkystei“.

Pajieszkojimai.

Asz, Magdė Kvainauckienė, pajieszkau savo vyro, Stasio Kvainaucko; jis paeina isz Suvalkų gub., Prienų par; puszesztos pėdos augszczio, geltoni plaukai, sziek-tiek rauplėtas. Kas žino—teiks is maloningai praneszti po sziuo adresu:

Mag. Kvainaucki,
Moonrun, Pa,
Allegheny Co., Box 2.

Asz, Augustinas Radziunas, pajieszkau tikro savo brolio Vinco Radziuno isz kaimo Szilenų, Rudaminos parapijos. Amerikon iszkeliavo pirm 18 metų ir gyvenė Shenandoah, Pa., o paskiaus girdėjau nuo vieno sugrįzuso lietuvio, kad turis farmą netoli Shenandoah. Dėlto pats, ar žinanti apie jį tautiečiai, teiks is suteikti man zinią bent per atvirą laiszkelį.

A. Radziunas.
5 Princes Place
Bethnal Green London.

Susirinkimai.

Lietuvos Sunų draugystė, Brooklyn, N. Y., susivienijus su kitomis vietinėmis ir aplinkinėmis draugystėmis: dr. szv. Kazimiero, szv. Juozapo, szv. Jurgio isz Brooklyno ir dr-tė D. K. L. Algirdo isz Jersey City, rengia tautiszky reikalų naudai ant 10 dienos geguzio (subatoje) gražią szventę. Apvaikszziojimui vieta paskirta salėje po N. 89-93, Grand str., „Palace Hall“, Brooklyn, N. Y. Pirmiausiai visos draugystės, 7 val. vakare, iszeis su muzika

isz corpore ir pereis gatvėmis; paskui sugrįz į salę, kur bus prakalbos ir deklamacijos lietuviszkoj ir angliszkoj kalbose; vėliaus-gi balius. Dalyvaujantieji sziaime apvaikszziojime teiks is susirinkti 6:30val. vakare. Tikietai kasztuos su padėjimu drabužių: draugyszčių sanariams ir kurie vaikszzios drauge su jomis — 10 ct., o kitiems — 25 ct., visoms moterims — 10 ct. Visi maloniai užkviečiami.

A. Lesniauckas.

Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau Antano Matuko, 45 metų, paeinanzio isz Sziaulių miesto. Augimo vidutinio, plaukų tamsių, nesis nedidelė, akių pilkų, veido apskrito, kudaus, geltono ant burnos tankus juodi maži puczkeliai; deszines rankos nykszzio nagas juodas ir du randai ant to nago. Dveji metai kaip Amerikoje angliszškai sznekėt nemoka, tik lietuviszškai ir lenkiszškai. Gyveno Brooklyne pas S. Zacharkevyczią, 210 Bedford Ave. Iszeidamas 29 d. balandzio, pasiėmė svetimų pinigų 21 dol. ir siutą. Jei pasitaikytų kam pamatyt, praszau duoti zinią po adresu: 210, Bedford Brooklyn S. Zacharkievicz; žadu už tai atlyginimo nuo 2 iki 5 dol.

S. Zacharkevyczia,
210 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Padėkavonė

p. Alb. Grablauskui.

Asz, Juozas Stankevyczius, szirdingai dėkavoju už teip gerus vaistus — trejanką, kurią esu gavęs nuo jusų. Padaręs teip, kaip paraszta, persitikrinau, jog tai labai geras vaistas, kuris sustiprina žmogaus pajiegas. Už tai siuncziu Jums gražų acziu ir velyju broliams-lietuviams parsikvisti tos trejankos.

J. Stankevyczius,

568 H. ave.

Chicago, Ill.

Isz visur.

Varszavos citadelėje, garsin- gam teip vadinamam X pavil- jone, kani dabar 470 suimtų politiszkujų „prasikaltelių“, — beveik visi socialistai. Tam paviljone sėmė mokslą ir mu- siszkiš žandarų rotmistras Von- siackis, specialistas dalyke per- sekiojimo lietuvių: jis buvo tų sznipuku.

Telegramos pranesza, jog visos Rusijos darbininkai ren- gia visuotiną straiką nuo 1 ge- gužio szijų metų; visas darbi- ninkų reikalavimas — kad va- rytų juos į darbus ne ant il- giaus, tik ant 10 valandų kas- dien.

Berlyno profesorius Leyden, kaip raszėme, iszranda, jog vėzligė yra užkrecziamoji liga, kuri turi savo parazitus (pro- tozoe); prof. Leyden susekė tuos mikrobus ir parodė juos tamtikrai komisijai isz dakta- rų, kuri užsiima klausymu apie vėzligę.

Jezuvitams vėl nėra vietos Kynuose: 27 balandžio kynie- cziai užmuszė vieną prancu- ziszką zokoninką ir jo galvą užsmeigė ant pagaikszczio; ga- li vėl pakilti ermyderiai dėl tokių civilizatorių, kurie dabar jau apginkluoti platina krik- szczionystę. Dalykas yra tame, kad katalikai buvo užsimanę, po to jezuvito vadovyste, at- imti nuo pavargusių kyniezių didelę pinigų sumą, kaipo at- lyginimą už užpernykszczius ermyderius. Kyniecziai patys mirszta badu ir krauti zoko- ninkui pinigus negali: kad ap- siginti, kyniecziai nurentė jam galvą. Teip apraszo tą atsiti- kimą „New Yorker Volks- Zeitung“ (4 gegužio, N. 18).

Szvedijoje įvedė naują davy- dą rinkime mokesczių: visi gyventojai mokės duoklę nuo to pelno, koki tikrai turi

Kur musu iszganymas?

P. Daujotas.

(Taša.)

Ta muzikų žemė yra labai apsunkinta mo- kesčiais, kur-tai daugiau — kelis syk, negu ponų žemė. Tokiu budu, muziko padėjimas yra daug sunkesnis.

Pati muzikų žemė yra nevienodai padalin- ta. Tokių ukininkų-muzikų, kurie reikalautų darbininkų, bus kur-tai mažiaus, negu tokių, kurie patys tą žemę išdirba, apsieidami besam- dininkų. Teisybė, officiališkos žinios paduoda skaitlius ukininkų, turinčių daugiau negu 10 dešimtinų, — tiek pat, kiek ir tokių, kurie turi mažiaus 10 deš.; bet ištikrųjų surinktos priva- tišku keliu žinios rodo, kad skaitlius ukininkų, reikalaujančių samdininkų, yra kur-tai mažes- nis. Apart to, yra daugybė bežemių — 13% visų sodziaus gyventojų. Skaitydami turin- čių mažiausiai (iki 10 deš.) — 50% ir pridedę 13% bežemių — gauname 63%, išpuolančius ant proletarijų; turinčių-gi užtektinai žemės — 37%, bet ir šiųjų skaitlius turi sumažėti, ko ne per pusę. Tokiu budu, kokia penkta dalis (20%) visų sodziaus gyventojų — ukininkai, smulkioji buržuazija, yra per maža dalis visos tautos, kad galėtų buti jos visos parama, ir kad ant jos pečių remtųsi visa musų ateitis (bruožas 2).

Žemę randame smulkiai padalintą; kiti, jeigu ne daugumas, be žemdirbystės, turi užsi- imti pašaliniais darbais, nes žemė negali išmai- tinti. Todėl daugelis turi kas metai keliauti iš Lietuvos svetur, ar į didesnius miestus, kas ma- tyti iš paimtų už keletą metų pasportų (br. 3). Kelianja į Liepoją, į Rygą, į Vilnių, į Petrapi- lę; rasi lietuvius, išvažiavusius duonos jieškoti, ir toliaus: — Odessoj, Siberijoje, Viatkos gub. ir t.t.; šitie visi yra išėję su pasportais. Kurie- gi sprunka svetur, — tie pasportų neima, ir tuo tegalima aiškinti tokį, gana keistą, atsitikimą. 1897 m. turėjo buti Kauno gub. išviso 1,705,407 gyventojų (vyrų ir moterų), o renkant statisti- ką, rado tik 1,555,999 gyventojus, arba mažiaus ant 149,408 gyv. Kur-gi pražuvo tie pusanthro šimto tukstančių žmonių? Išėjo svetur. Tik iš- eivyste galima aiškinti tokius faktus, kad pas- kutiniuose laikuose, imant į kariumėnę, visai truksta arba mažai kitose vietose liko jaunų vyrų; patys darbininkai išėjo jieškoti kitos, ge- resnės tėvynės.

Ukininkavimo budassodžiuose vietomis yra gana primityviškas, nuo senelių užsilikęs; tik dabar, ačiu darbininkų stokai ir jiems pabran- gus, ačiu pramonės kilimui, ačiu pačių ukinin- kų apsišvietimui — jis mainosi; jau dabar įve- dami ir sodžiaus plugai, kuliames mašinos —

arklinės ir garinės — daro revoliuciją pačiame ukininkavime...

Iki šiol gyvenimo ir darbo sąlygos biau- rios, valgis: duona, bulvės ir visokios sriubos; mėsos tegauna labai retai, kaip kur ir tankiaus ir tai per darbymetį. Ačiu tam, musų žmonės yra teip nuvargę. Tik tuo tegalima išaiškinti, kad musiškiai turi užsileisti savo kaimynams- latviams, susiję prie kokio darbo Liepojuje ar Rygoje, nes musiškiai yra kur-kas silpnesni. Iš dalies prie naikinimo musų tautos prisideda ir dvasiškija, pati nė maž nesublogusi, kuri pa- sakoja apie naudingumą ir reikalingumą pas- ninkų ir alkio.

Žemė sodžiuose blogiaus išdirbama, negu dvaruose. Tai-gi negalima sutikti su tulais teo- retikais-ekonomistais, kurie sako, buk mažas žemės kašnelis yra geriaus išdirbamas, negu didelis plotas, o pas mus matome kiteip: dvar- ponių žemė našesnė, negu muzikų (br. 4).

Ačiu bauriai Rusijos politikai, iš dalies buvusiam agrariškam kryžiui, dideliems mokes- čiams, — musų ukininkų prasiskolinimas labai greitai žengia pirmyn (br. 5). Tą patį galima pasakyti ir apie dvarponius: skaitlius parduo- damų už skolas dvarų vis auga. — Muzikų ir bajorų skolos viešpatystės įrėdnėms, ar tai mo- kestys, ar tai paskolės iš bankų, kas metai di- dinasi (br. 5). Turime žinias tik apie tokias skolas, kurios yra padarytos išdui, o kiek yra padaryta privatiškoms ypatoms, — nėra žino- ma. O kad jų yra daugybė, tai galima spręsti iš to, kad reikia gerinti ukę, o nesant organi- zuoto kredito, reikia imti nuo privatiškų ypatų, nuo nuomininkų už baisiai dideles palukas. Stokoj kredito kalta rusiškoji valdžia.

Prie prasiskolinimo ukininkų prisideda moterystė. Pačios imamos dėl dalies, ir be jos dabar sunku ištekėti. Keliems broliams gyve- nant vienoj ukėje, reikia skirstytis į dalis, arba vienas turi primokėti kitiems ir brenda į sko- las. Ir moterystė pavirto dabar į pirklystę: ki- teip sakant, randame čia naują vergiją arba stačiai prostitutciją, nes meilė derama ir gauna- ma už pinigus.

Išvežimas javų ir paukščių sumažėjo, o jie patys atpigo; tai pasidarė žymu nuo muitinės kovos Vokietijos su Rusija 1893 m. Vokietija, stengdamos paturėti savuosius agrarius, at- randa visokias priekabas neperleidimui javų ir paukščių, o rusiškoji valdžia apie tai nesirupi- na. Be to, ji nori pakelti Rusijos žemdirbystę iš musiškių pragaišties, kas matyti iš differen- ciališko tarifo už pervežimą javų į uostus (por- tus) geležinkeliais (br. 6).

Žinoma yra politika, kuri stengiasi užlai- kyti tokį padėjimą agrariškose sąlygose, koks yra: Visur įsikūša ji su savo globa, į visus ukės

reikalus: neleidia dalintis, kiek nori (nors gyvenimas pats nelabai to žiuri — br. 2), neleidžia pirkti žemę tiems, kurie norėtų ir galėtų. Be abejonės, nuo tokių prakilnesnių ypatų pakiltų pati ukė, o ne nuo tokių, kuriuos valdžia nori pririšti prie žemės, nors tie, gal but, menkių—menkiausiai prie ukės tikę. Stokuoja gerai organizuoto kredito, stokuoja ukiškų mokyklų; valdžia, neduodama mums spaudos, nori laikyti tamsybėje ir neleisti pakilti ekonomiskai.

Be to, randame dar jos politiką, kurios užduotim yra sumaskolinti tą kraštą. Prasidėjo toji politika dar prieš lenkmečius; bet karštai varyti ją pradėjo po maištų. Tuomet ji gabeno iš Rusijos jos pačios persekiojamus sentikius (starovierus), kuriuos mūsų krašte apdovanojo visokiomis mylestomis. Bet šitas neįvyko. Jie pasirodė menkais ukininkais, todėl tokią kolonizaciją valdžia buvo pametusi. Teip—pat ir dvarus atimdavo nuo ponų ir atiduodavo dykai ar pigiai parduodavo maskoliams. Vienog, ir ai nelabai valdžiai pasisekė: apdovanotieji nenorėjo pasinaudoti iš privilegijų, kurias jiems buvo davusi valdžia.

Rusiškoji valdžia stengėsi suturėti skaitlių einančių į mokslą muzikų. Ir tai jai pasisekė. Visokios klintys, muzikėliams tyčia statomos, ekonomiskas ukininkų nupuolimas daleido tik mažesniam skaitliui eiti į mokslą. Tai matyti iš skaitlių Šiaulių gimnazijos, kuri, galima sakyti, yra tipiška muzikiška gimnazija iš tos pusės, jog joje daugiau eina muzikų, negu Kaune ar Panevėžyje (br. 7).

Skaitliai, tarytum, rodo augimą mokintinių—muzikų paskutiniuose laikuose. Bet tai teip tik rodosi. Daugybę rasi mokintinių, leidžiamų į mokslą jau įgijusios jį senesnės kartos (kunigų ir daktarų) ir tie mokintiniai nebe muzikų—tėvų leidžiami, nes šie yra nuvargę. Aiškiausiai tą rodo Kauno seminarija. Tę pirm 10 metų, išduodančių egzaminus buvo kelis sykius daugiau, negu buvo vietų, o pati seminarija buvo pilna prikimšta. Musiškių daug rasi net ir Petrapylės, Vilniaus, Žitomiro ir Saratovo seminarijose. Dabar jau kas kita. Nežiurint į disciplinos suminkštėjimą, į geresnį valgi ir užlaikymą už dyką — net Kauno seminarija dabar nebepilna ir kaskartą eina tuštyn, o jug tokiam bernukui užtenka keleto metų pasimokinti ir nedaug pinigų išleisti, kad važiuoti į seminariją. Tas pat ir su aptiekoriais.

Kolonizacija sodžiuje nepavyko Rusijos valdžiai. Tai—gi matome jos rupestį duoti visokias vietas valdininkams, tik vien rusams (mokyklose, ant gelžkelių ir t.t.). Ir rusų skaitliust Lietuvoje auga baisiai greitai, kur—kas grei-

čiaus, negu šep įgyvenimas (br. 8).

Matėme mūsų padėjimą. Priežastis tokio blogo padėjimo netik vien agrariškas kryžis ir javų atpigimas, arba žemas kultūros ir apsišvietimo laipsnis (kurs, vienog, yra kur—kas augsztesnis, negu Rusijoje), bet daugiausiai reikia jieškoti didžiosios priežasties išimtinėse jos tiesose, suvaržyme viso mūsų gyvenimo. Tokiu budu, Lietuva yra tarytum ant kokios pasklandos ir butinai turi pulti į bedugnę erdvę. Ekonomiskas muzikų ir bajorų griuvimas yra nišvengiamas daigtas ir tai priguli tik nuo laiko, jeigu nebus prašalintos nesveikos mūsų gyvenimo sąlygos. Tuo keliu rusiškoji valdžia nori ekonomiskai prazudyti mūsų žmones, o ant jų griuvėsių užtiesti maskolišką ukę, priveisti rusų ant vietų, lietuvių apleistų. Tos nesveikos sąlygos gali buti mūsų pačių lengvai prašalintos, bet ne visos. Ir tol mes busime varge, kol busime po Rusija; vienas išganymas — tai atsiskyrimas nuo Rusijos. Yra tai vienintelis išganymas nuvargintam mūsų kraštui.

VI.

Pagal sunkių sodžiaus ukės sąlygų, daugybė žmonių negali ištrivoti, meta sodžių ir eina, duonos jieškodami, į margą svieta. Vieni išeina svetur, kiti į artymiausius miestus ir miestelius, kur uždurbis gali buti tvirtesnis. Kaip daug žmonių traukia į miestus — matyti iš bruožo 9. Sulyginant, skaitlius miesto gyventojų nedidelis: daugumas mūsų žmonių gyvena sodžiuose, bet už tat miestiečių skaitlius kaskartą auga, skaitlius jų auga 39 kartus greičiausiai, negu sodiečių. Priauga toki miestai, kurie arti geležinkelio ar plento. Bet iš miesto negrįžta į sodžių: matyti, sodžius nepritraukia jau prie savęs, matyt, juodoji žemelė ne visiems yra motina, o gal ji tėra tik išrinktiems. Traukia į miestus, nežiurint į tai, jog sodžiuose algos pabrango, miestuose gi atpigo, o kaip kitur atsitinka ir bedarbė. Matyt, dabar tuo magnesu yra miestas, surukęs nuo pabriky dumo ir smarvės. Trukstant darbininkų kaimuose, kįlant pramonei, šioji daro kaskartą didesnę įtekmę ant sodžiaus. Visokios ukiškos mašinos, kurios yra sukcentruotu tų pačių žmonių darbu, daro revoliuciją žemdirbystėje, perkeičia surambėjusias sodžiaus sąlygas, ardo idillišką patriarchališką atsinešimą gaspadoriaus prie berno. Dabar jau rečiausiai rasi tokią idilliją, kad gaspadorius išvien su bernu ryja dulkes po klojimą ir jaują. Dabar teip aplaiminančių dulkių mažiausiai teprisieina ryti, ir draugijos pamatai — švenčiausioji sandara griuva.

(Toliaus bus).

Holandijos karalienę Wilhelminą įvayrs kryžiokas Henrikas į grabą. Isz didelių nesmagumų su savo vyru — paleistuviu ir girtuokliu — jaunoji moteriskė susirgo ir nelaiku pagimdė; 5 gegužio telegrama pranesza, kad ji vargiai iszliks gyva.

Ispanijos karalaitis Alfonso susilauks 17 gegužio 16 metų amžiaus ir apims sostą su valdžia po vardu Alfonso XIII. Tokiu budu szalis, kurioje yra 20 milijonų žmonių, pateks į to vaiko rankas.

Apgarsinimas.

New Britain, Conn., draugystė jaunuomenės lietuvių „Apszvieta“, ant naudos knygyno turės balių 10 d. gegužio, saleje „Turn Hall“, po N.146, Arch str. Teip—gi losz linksmus perstatymus, dainas ir prakalbas. Tarp 12 programos numerių bus atlikta: 1) prakalba, 2) Tėvynė mano (duet), 3) dvi neužbaigtos meilės (pantomima), 4) Tę, kur Nemunas banguoja (solo), 5) Kelk, broli santauti (choras), 6) Vylija (choras), 7) Padėkavonė (prakalba). Tarp kiekvieno perstojimo szokio, bus dainos ir prakalbos ir gera muzika.

Įzenga vyrams 25 ct., moterims, merginoms ir vaikams, dykai. Užpraszo visus cziabuvius lietuvius ir lietuvautes, teip—gi ir isz kitų miestų prbuti, idant pakelti jauną mūsų dvasią ir suszelpti knygyną.

Komitetas.

Reikalingas kriauczius.

Kurs galėtų dirbti ant kelių arba ant bruslotų. Teiksis atsizsaukti ko greiciausiai arba gali atvažiuoti.

Jurgis Stepanavyczia,
130 Morres str.
Jersey City, N. J.

Balius! Balius!

Scranton, Pa., „Lietuvos Dukterų Draugystė“ parengs 14 d. Gegužio dibelį balių salėje „Music Hall“. Visus tautiečius szirdingai kviečiame atlankyti tą balių. Užtikriname visus rasiant smagų pasilinksminimą. *Komitetas.*

Gražus pasiskaitymas!

Yra isžėjus atskiriomis knygutėmis Marijos Radzevyčiūtės apysaka „Žemių dulkiš“ su tos garsingos rasztininkės paveikslu. Velyjam savo skaitytojams apsipazinti su taja apysaka, kuri perstato žmonių gyvenimą ir tautišką pabudimą Lietuvoje. Gaunama „Vienybės“ iszleistuvėje už 50 centų. Skaitymo yra 226 puslapiai.

Naujausios knygos.

„Ne gadaj“, arba Baisus Sapnas. Paraszė Z. 5 ct.
Grabnyčių žvakė. Flamandų tautiška pasaka. Vertė J. B. 10 ct.
Vardan Teisybės. Kalba W. Liebkne hto. 10 ct.
Wacław Szujski i Ż. Polska kultura na Litwie. 5 ct.
Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikiš. Puslapių 32.
Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.
Dvasiški apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiškų skaitymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.
Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siust ir į tėvynę per cenzura, į usl 81, prekė 25c
Lietuvizka Gramatika, raszytojams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.
Lietuvizka Krestomatija, paraszė p. E. Volterio. 1,40
Juszkos žodynas 2,00
Geologija, (su paveikslais) paraszė A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.
Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.
Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.
Mūsų dielės (szundaktariai, szundvokaciai, svetimtaucziai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.
Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiečiams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.
Baudžiava Lietuvoje 15c.
Balsas Darbininkų 15c.
Szirdis žmogaus 15c.
Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Turkų su Maskoliais karės 5c.
Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.
Trumpi szneka apie limpancijas ligas ir kaip nuo jų atsiginti 10c.
Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pazinti 15c.
Parinktos lietuviszkos dainos pagal Ant. Juskevyčių 10c.
Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.
Ukiszkas kalendorius ant 1902 metų 15c.
Trumpas Katekizmas 10c.
Gygenimas szv. Izidoriaus 25c.
Stacijos arba Kslvarija 10c.
Maldeles szv. Ražancziaus 10c.
Atminimas didžio Jubilejaus arba badas aptarėjimo atlaidų 10c.
Į naują dvidesimtą amžių įvedimas -5c.
Gramatik Litewska dėl mokinimosi lenkam lietuviszkai \$10c.
Palangos Juzė paraszė vysk. M. Valančius ketvirtas, pataisytas, isz leidimas 25c.

Lietuvizki kriaucziai!

Siuvame steliuotus siutus, czystinamį ir prosinam visocias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus visai už pigią prekę; siutų prekė nuo \$7,50 iki \$25,00, kelinės nuo \$2,25 iki \$9,00. Atėjęs kiekvienas mūsų tautietis galės atrasti visokio skyriaus materijų naujausių madų, teip, kaip didžiausiam sztore ant Market gatvės.

Prilaikom materijų apie 950 visokių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtaucziai, dėlto-gi mes galime patarnauti už pigiausią prekę dėl savo tautiečių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirškite szito adreso:

J. Poszka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

Kas prisiūs 25 centus!

Paczto markėmis, aplaikys tuziną puikių popierų gromatomas raszyti su puikiomis kvietkomis, apskaitymais ir pavincziavonėmis. Kas atsiūs \$1,00, tas aplaikys 5 tuzinus virsz minėtų popierų.

Adresuokit teip:

W. Kudarauckas, & Co.
Box 234
Lawrence, Mass.

HOTELIS K. Strzeleckio, 276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluceio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmi laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik pas K. Strzelecki.

Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiam apdare \$5.00
Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiam apdare \$1.00
Budis Doro Pasilinksminimo Laisvose Valandose \$1.00
Lietuvizkas laikrasztis, nedėlis, ant pusės meto \$1.00
Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszecziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu neriko isz szito suraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybė Lietuvnikų, 2 Lietuva 3 Lietuvis Kožnas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau vieną isz augszecziaus minėtų laikraszczių ir sykiu su steliunku tur danezt man laikraszczių vardą.

Kas nenori arba negali atsinti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul siunczia \$1.00, bet nemažiaus, o kitus \$4.00 damokė ant expreso priimdamas pirkinį. O jeigu kas neiszleitenka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul siuncda su draugu per pusę, o abudu džianga isz pasnandoje isz szitos mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip ganstos progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dėlė juų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotol gromatol. Adresuokite sziteip:
M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

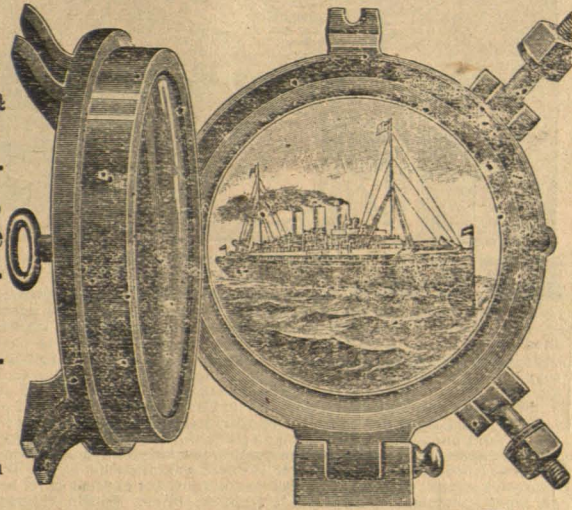

Tai yra paveikslas p. J. P. Elkin'o, vieno isz augszecziausiu valdininkų Pensylvanijos valstijoje. Jis yra neturtingo farmerio suns, dirbo isz pradžių fabrikeje, paskui buvo mokinioju, iszėjo augsztesnį mokslą ir per jį dasigerbė į vyriausio prokuratoriaus vietą. Dabar jis pasidavė už kandidata ant Pensylvanijos gubernatoriaus. Lietuviams pridera pazinti, koks kandidatas, idant žinoti, už ką paduoti balsą.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES
iš Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam, Bremen,
Antverpo, Havre
Liverpool, Neapol
ir t. t.

Parduoda Tikėtus visais gelžkeliais
į visus miestus visam sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir ismaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryte.

100 1/2 E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

ADRESAI

CENTRALIZKŲ VIRSZINŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPADGYSZTĖS.

Prezidentas — V. Daukszyz
442 Wharton st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave — Homestead, Pa.

Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Żelvis
Centre Ave & Church st.

Plymouth, Pa.

Lietuviu užeiga pas L. FREEDMANA,
ant kampo Bainbridge ir S. 2nd Str.
Philadelphia Pa.

Geriausie užeiga dėl lietuvių, iš viso miesto
Prlaika visokius gerimus kaip tai alų, arielką
ir vyną, podraug laikau visokius užkandzius ant
stalo per visa diena. Prietam ant ankezo toriu
gražu ruima del sveczyų per ką galima latką linke-
mat ir spakinat pra'eisti. Teipgi kiekvienam
duodu prieteliszka rėda. Mano namas yra pri-
kiausie papuozytos iez viso miesto todėl nepa-
mirazkit uzeiti!

Gaspadorius G. W. Kownacki.

LIETUVISZKA RESTAURACIJA

J. M. MEDELIO,

200 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Atsimyk, Darbininke! Žinok, kap
budamas Shenandoah'ryj, turi tikrą sa-
vo prietelį, kuris suteiks tav rodą vi-
same ir suramjz varguose.

Mano namai — tai vienatinė vargzui
uzeiga, kur po sunkaus darbo galima
sudrutinti nuilsusias spēkas ir susira-
minti varguose.

Telephonas atdaras No. 873

ŽmijeczNIK'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-
tę tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,

Skausmā Galvos,

Skausmā strėnu,

Skausmā kaulų,

Skausmā sprando,

Ir Traukulio

Tai nueikie In sztorā, pas savo tantietį ir pareika
lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptie-
koje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-
vins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigelbės koźname
karte. Duodu parankā isgydymo drugio, prie-
puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis
sudarė. Yra tai sudirbta isz vieoklų augalų ir
szkėnių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip
tai sako syk po 27), ant svieto gerezės Trajankos
nesiranda

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl ko-
no žinomas, yra vienas garsingiausių Aptieko-
rium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Teip-
gi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras ap-
tiekorius žino ir ženklina dangiau kaip 10 dakta-
rų, nežine pagalboj susirgusios žmonijos Dėlto-
gi jeigu kada jus Dievas teiktusi delipetēt kokia
liga, tai tuojaus nusiduokite ani rodos pas jį!

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI

111 Main st. arba Box 1109

PLYMOUTH, PA.

NAUJAS GYVENIMAS

Yra suteikiamas dėl žmogaus per-
cizytuma kraujo ir sustiprinimą
systemo.

Severos Blood Purifier

siekientis tiesog in kraują, padau-
gina kraują sustiprina nervus:
padaro energiszku, ir tvirtu at-
mintyje ir atnaujina kuna. Isz-
blyszkusios ir silpnos moters atras
geriausę gyduolę sustiprinime ir
atnaujinime systemo ir padaugy-
toja kraujo.

Prekė \$1.00

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos
pas A. Groblevskį, 111 Main str
Plymouth, Pa.

LIGONIAI!

Uztikrinu visiems

pilnā isgydymā. Gydomos visokios vidurinės
arba pavirszutinės ligos, plauczių skaudėji-
mai, galvos sopėjimas, silpna atmintis, susi-
krimtimas, organų susilpimas, kojų skaudu-
liai, isztinimas, vēzilgė, baltaplūdė pas moteris,
diegliai ir t. t., nervų ligos, vandėtinė liga,
sausogėla, uždusimas, paralyzius ir t. t. Iez-
varau kirmėles; teipgi visokias votis, skaudu-
lius ir t. t. Geriausiomis elektriszkomis prie-
taisomis gydanu nervų ligas.

Visas lyties ligas

isgydau į kelias dienas. Uzterszimā kraujo,
podos ligas, šėmenų plūdimā, uzbinkimā,
inkstų ir puslės ligas ir tt. Opas gerklėje, bur-
noje, nosy, akyse ir ausyse, organų susilpima
ir t. t.

Uztikrinu kiekvienam atsitikime
isgydymā isz pat szakny

Kroniszkas (įsėnėjusius) ligas aez ypatingai
gydanu ir pažįstu. Nevartoju gyvojo sidabro.
Rodā duodu žodziū ir per laiszkus.

Dr. Landes

Specijalistas ligoNBCUICS.

134 E. 24 st. kam Lexington ave.
New York.

Priimu nuo 9 ryto iki 8 vakare, nedėdieniais
nuo 8 ryto iki 4 popiet.

Ligonis nereikalauja pats keliānti, gali tik-
poarazyti laiszką, o vaistai bus nusiųsti paczto
arba ekspresu.

Susikalbėti galima: lenkiszka, angliszka,
slovakiszka, vengriszka ir vokiszka. Prak-
tikuoja Lebanon Bellevue Post Graduate Uni-
versity Hosp. Direktorius medicinszko ineti-
cuts.

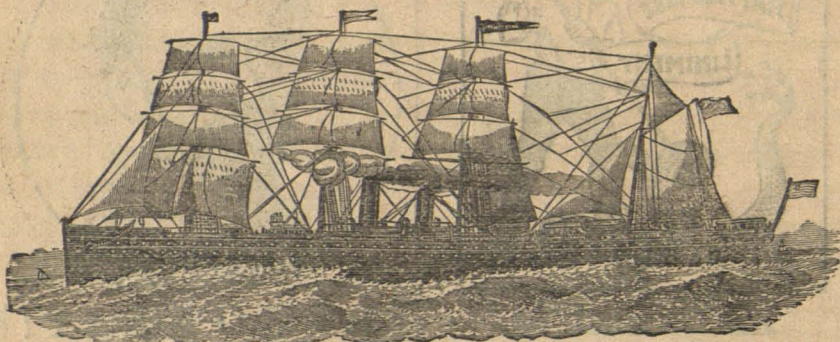
RECEPTAI.

Koźnoi gerai aptiekoje ganei ce-
ras—tikras gyduoles. Jeigu turėsi
gerā receptā. Mes parduo-
dame receptus gydymui vi-
eokių ligų ir kitokius para-
szytus geriausių daktarų
sviete. Paraszky aiszkliai ti-
vā verdā ligos angliszkoj
arba lotyniszkoj kalboje
reszta raszyk lietuvi ž-
kai: kiek turi metų ligo-
nis, vyras ar moteris? su-
tuom rasztu atisusk mu-
nia vienā dolerį, o aptu-
rėel receptā. Norėdami
apie ką pasiklausti, at-
siųsk markę už 2c. dėl
atsakymo.

Adrisuok sziteip:

GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U.S.A.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Uztikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuociu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyna alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszčius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudeta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo szporninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo szporninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

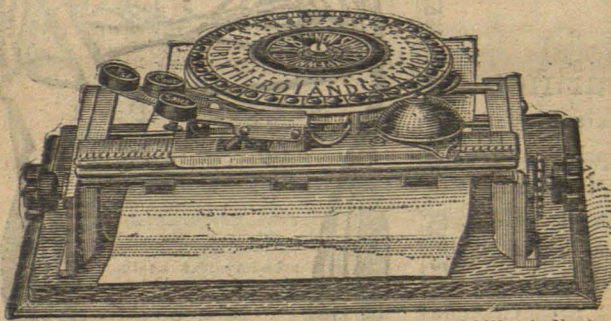
Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszioms ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizinu. Uztikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Drukuojamos ir raszomos maszinos.

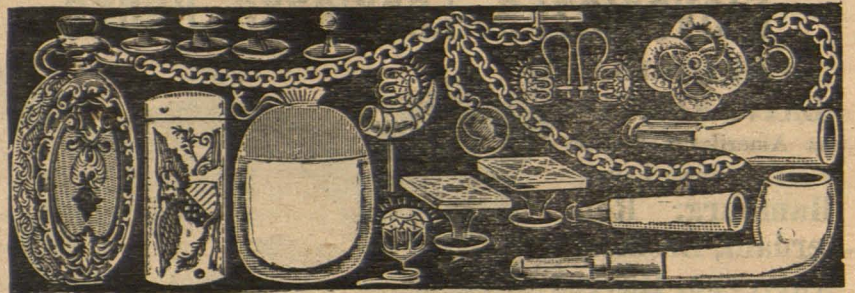

RASZOMA MASZINA (typewriter) privalo turėti kiekvienas žmogus ar priyatnas ar kupczius. nes laiszkas paraszytas su raszoma maszina gražei iszrodo ir kiekvienas gali jį perskaityti. Mes turime raszomų maszinų visokių prekių, kaip tai: už \$1.00 už \$1.50, už \$3.50, už \$5.00, už \$6.00, už \$10.00 ir brangesnių. Mes teipgi parduodame visokius tavornus, angliszkas knygas ir lietuviszkas, lenkiszkas Biblijas ir Naujus Testamentus Biblijų turime daugiau kaip szimta kalbų. Jeiku kas nori gaut katalogą ar atsakymą ant gromatos turi idėti už 2 c. stempą.

NOVELTY SUPPLY CO. Box 352 Louisville, Ky.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teisogj senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

W. Matuszevicius.
Uzdėjan krantuvę visokių tavorų kaip ant tai: marszkinčių, kalnierių, naktaizų, petnesų, visokių skrybelių, pagal madą overkotų marszkinčių ir dar kitokių daigtų. Teipogi laikau ir kriauciszką szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviui jeigu einat pas žyda, geriaus eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekadoms negirdėta! Ateikit pažūrēt, pažūrėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paleidžiame turgan geriausį laikrodėlį: TIKRA AMERIKISZKA, 14k. su dvigubais paauksuotais lukeztais, ausuke užsukamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA, pilnu akmenų, R. B. gvarantuotas, nikelinuotais viduriais, iszdudame rasztą GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveidą ir cerumą toki laikrodėlį visados gali lyginti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojams mes duosime bėgyje 60 dienų puikius prezentus: 1 vieną marių putų PYPKĖ su didele galvuke ir gintarinu (ibu-ku, vertės \$1.50; 1 gryną marių putų CIGARNICIJA, vertės 75c; 1 nikelinė briezūkams DEZUTE 25c; 1 dailų auksuotą Dickens LENCIUGELI su Cameo kabate, \$1.50; 1 puikią auksuotą saGUTE, \$1.00; 1 vieną porą puikių AUSKABŲ dailiuotais sodintu, \$1.00; 1 puikią SPILKA leszodintą brangumeiais 40c; 1 porą paauksuotų kolonikų su permuterio virszais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permu-terine apaczta, 25c; 3 kalneriams guzikų, permu-terio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėlį ir 14 dovanų siuncziame C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite issezaminuoti ant expreso ir jei nepatiktų, sugražinkite mums atgal musų kasztus. Kur neiranda Expreso Oficiss. \$4.98 turi but prisiusti drange su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drange su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PELL: daiktus mes pa-siuncziame tada per paczta, užregistruve savo kasztais. Jeigu pirket ant syk laukrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI**, nori vyriszką laikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lenciugėlio mes pasiusime mote-riszką 50 colių auksuotą Lorgnette lenciugėlį. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neliszsbalgea-Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojaus vartodamas musu stebuklingas gyduoles, kuri-rios yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausiu ypabybiu. Kam moketie didelius pinigus ir neapurretie jokios naudos, kadangi

PUSZYKIAI GALI VISISZKAI ISZIGYDYTIE ir paliktie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksniu žmogumi. Vartodamas musu gyduoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudėjimu. kurie užaina ir pranyksta laikas nuo laiko, ir neliauja žmogu kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieto. Nereiks lauktie menesio nei nedelios, bet isz pirmo sykio pajausi pagerejima ir sveikata artinsis su greittumu, kurios teip ilgai jieszkojai bet negalėjai rasti. Czionai paminesine nekurias isz musu gyduoliu.

AR SKAUDA NUGARA IR KRYZIŲ? Tai var-tok musu gyduole "DORSO", kuri tikrai sus-tabdys skaudėjimus ir ant visados juos pra-szaly. Pamegyk o persitikrinsi. Preke \$1
AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR kuno? Tai vartok musu gyduole "ANTI-PA-PULA", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke 50c

AR ESI NUSILPNEJES? Vartok "VIS-DA-TOR", kuri yra vieniatue gyduole del sutvir-tinimo kuno ir nusilpnejsiu daliu. 75c
AR TURI SUNKUMA ANT KRUTINES? Ar sunkiai kvepuoji? Tai nelauk, gydykis kol lai-kas. Musu gyduole "ANHELITUM" tuojaus praszaly suikuma nuo krutines ir palengvis kvepavima. Daugely jau iszgyde. Preke 50c

NEZIUREK KAIP ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszyk gerai savo visa padejima, ir kartu su apraszymu prisiusk \$1.00, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurias sutaisyis musu vyriausias daktaras, po apsvarstymu ligos. **RODA DYKAI.** Jeigu noretum susirasztyti su musu vyriausiu daktaru, tai atsinsk už du centu marke, o apturesi jo privatiszka adressa. **ATSISZAUK arba RASZYK. RODA DUODA DYKAI.**

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL
Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po vakaro, nuo 5 iki 6 vakaro. Suba-tos vakare nuo 5 iki 8:30. Nedelioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

Puikiausias vaistas
Daktaro Glenno,
„Peace In the Family“.

Dėl seno skaudėjimo, nusibrozdinimo, inkirtimų ir insipjovimo teipgi nusideginimo ir nusiszutini-mo, nėra lygio vaisto. Yra isztiki-miauses vaistas terp parduodanczių. Verkentiems vaikams nepamirsz-kite duoti o nustos. Iszdirbamas vien tiktai per M. Bevan, 23 Camb-ria, st. Plymouth, Luz. Co. Pa. Bonkutė tiktai 25 c. Klauskite pas savo szpornikus. Didelis procentas

del szpornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.
P. S. Esu pažystamas visoi apielinkėi ir turiu užsitikėjima. Reikala-vimus trumpam laike iszpildysiu.

AGENTAS
assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Graicziausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.